

Broj: 03-30-1029/2024
Sarajevo, 06.06.2024. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 07-06-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 30 -	1370	24

- **Predstavnički dom-
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući**

- **Dom naroda –
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući**

Poštovani,

Na osnovu člana 18. stav (3) Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/06), radi razmatranja i usvajanja, dostavljam **IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU**, koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine primila na znanje na 35. sjednici, održanoj 05.06.2024. godine.

S poštovanjem,

Prilog: kao u tekstu

Na osnovu člana 19. stav (4) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH" br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), a u vezi sa članom 18. stav (3) Zakona o koncesijama ("Službene novine Federacije BiH" br. 40/02 i 61/06) Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 35. sjednici, održanoj 05.06.2024. godine, donosi

ZAKLJUČAK

1. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je primila na znanje Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka se upućuje u Parlament Federacije Bosne i Hercegovine radi razmatranja i usvajanja.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

V. broj: 859/2024
05.06.2024. godine
Sarajevo

**KOMISIJA ZA KONCESIJE
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO**

Bosanski jezik-latinica

**IZVJEŠTAJ O RADU
KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2023. GODINU**

Maj 2024. godine

Na osnovu člana 15. i 18. Zakona o koncesijama („Službene novine Federacije BiH”, br. 40/02 i 61/06) i člana 7. i 15. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Komisije za koncesije, Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine podnosi,

IZVJEŠTAJ O RADU KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

1. UVOD

Na samom početku ovog Izvještaja, Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine naglašava da se prva poglavlja ponavljaju iz izvještaja od 2022. godine, jer u zakonodavnom dijelu se nisu desile bilo kakve promjene, pa su funkcije i nadležnosti Komisije ostale potpuno iste, kao i pravni okvir politike koncesija u Federaciji BiH. Također, ostaje isti i navod da su svi dosadašnji ugovori o koncesijama zaključeni na osnovu samoinicijativnih ponuda, a ne na osnovu tenderskog postupka, pa se i to ponavlja u ovom izvještaju. Naime, potrebno je ponovo naglasiti da koncesija može imati veliku važnost, stoga treba poznavati ovaj pravni institut, šta on znači i predstavlja, koje su njegove osobine i obilježja, po čemu se razlikuje od sličnih pravnih instituta, koje su mogućnosti primjene i slično. Bosna i Hercegovina posjeduje prirodne resurse, te je zbog toga potrebno kreirati pretpostavke za ulaganje domaćeg i stranog kapitala u koncesione projekte koji će biti za dobro svih građana u BiH. Glavni razlog je potreba da se definiše proces ulaganja kapitala u projekte od općeg interesa za koje nema dovoljno sredstava u budžetima. Koncesije se mogu dati za radove i obavljanje usluga. Pri tome je izuzetno bitno strateški razmišljati, te imati jasan razvojni okvir u obliku strateških dokumenata na lokalnoj, entitetskoj i državnoj razini. Propisi u BiH iz oblasti koncesija nisu usaglašeni sa Direktivom EU. Pored takve neusaglašenosti sa pravnom stečevinom EU, ustavni sistem i uređenje BiH odredio je donošenje više zakona iz oblasti koncesija, koji su u većem dijelu međusobno neusaglašeni i koji stvaraju probleme kod same dodjele koncesija.

Zakonom o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 40/02 i 61/06) osnovano je posebno tijelo – Komisija za koncesije Federacije BiH (u daljem tekstu: Komisija), koja je formirana 2004. godine, dvije godine nakon donošenja Zakona. Ona svoje nadležnosti obavlja u svojstvu Komisije za koncesije Federacije BiH ili u svojstvu Specijalne zajedničke komisije za koncesije. U svom radu Komisija se zalaže za sljedeće aktivnosti: zadovoljavanje javnih potreba i privredni razvoj putem uključivanja investitora u finansiranje, projektovanje, obnovu, izgradnju, održavanje i/ili rukovođenje radom infrastrukture i za nju vezanih objekata i uređaja, usluga i eksploataciju prirodnih resursa i objekata koji služe njihovom iskorištavanju vodeći računa o zaštiti privrednih i društvenih interesa, zaštiti okoliša, pravičnom odnosu između koncesora i koncesionara.

Kad obavlja funkcije i vrši ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u isključivoj nadležnosti Federacije, Komisija djeluje u svojstvu Komisije za koncesije Federacije, dok u svojstvu Specijalne zajedničke komisije za koncesije

djeluje kad obavlja funkcije i ovlaštenje u vezi s dodjelom koncesija koje su u zajedničkoj nadležnosti Federacije BiH i Kantona. Također, članovi Komisije se uključuju i u rad zajedničke komisije na nivou Bosne i Hercegovine i tada Komisija obavlja ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u nadležnosti države Bosne i Hercegovine.

Po Zakonu o koncesijama FBiH, Komisija je regulatorno i nezavisno tijelo, a njene članove imenuje Parlament FBiH (u daljem tekstu: Parlament Federacije), na prijedlog Vlade Federacije BiH. Komisija se sastoji od sedam članova državljana Bosne i Hercegovine i Federacije.

Članovi se biraju iz reda istaknutih stručnjaka iz oblasti prava, ekonomije i inženjstva. Predsjednika, odnosno zamjenika predsjednika među članovima Komisije bira Parlament Federacije BiH. Za člana Komisije ne može biti imenovana osoba koja je pravosnažno osuđena zbog krivičnog djela protiv imovine, privrede, ustavnog poretka, zloupotrebe službene ili druge odgovorne dužnosti. Članovi Komisije ne smiju obavljati političke funkcije, niti imati direktnih ili indirektnih interesa u bilo kojoj aktivnosti koja bi dovela do sukoba ličnih interesa s njihovim službenim dužnostima, niti smiju biti angažirani na drugom poslu ili obavljati neku drugu funkciju.

Trenutno su na poslovima članova Komisije za koncesije angažovana dva stalna člana, kojima se za svaki koncesioni projekat pridružuju dva promjenjiva člana Komisije sa istim pravima i obavezama kao što imaju i stalni članovi. Promjenjive članove imenuje ministar resornog ministarstva sa liste općinskog vijeća, iz reda istaknutih stručnjaka u lokalnoj sredini iz oblasti prava, ekonomije ili inženjstva, a na osnovu Zakona o koncesijama Federacije BiH. Na ovaj način u svakom koncesionom projektu trenutno učestvuju po četiri člana Komisije za koncesije.

Značenje određenih pojmova, onako kako su definirana Zakonom o koncesijama, a koje je važno poznavati kad govorimo o koncesijama:

- Koncesija je pravo obavljanja privredne djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih Zakonom o koncesijama.
- Koncesor mogu biti sva nadležna ministarstva ili organi vlasti Federacije koje odredi Vlada Federacije BiH da dodjeljuju koncesiju.
- Koncesionar je pravno lice osnovano u skladu sa posebnim propisima Federacije u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica kome se dodjeljuje koncesija i koje izvršava ugovor o koncesiji u skladu sa Zakonom o koncesijama.

1.1. Funkcija i nadležnosti Komisije

Kad obavlja funkcije i ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija koje su u isključivoj nadležnosti Federacije, Komisija djeluje u svojstvu Komisije za koncesije Federacije BiH. Specijalna zajednička komisija obavlja funkcije i ovlaštenja u vezi sa dodjelom koncesija, koje su u zajedničkoj nadležnosti Federacije BiH i Kantona ili u slučaju sporova koji nastanu između Federacije BiH i Kantona.

Prema Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02), dva člana Komisije za koncesije iz Federacije ulaze u sastav Zajedničke komisije za koncesije na nivou države Bosne i Hercegovine, koja djeluje kad se

koncesiono dobro prostire u Federaciji BiH i Republici Srpskoj i to za osiguranje infrastrukture i usluga. U tom slučaju ova komisija djeluje kao Komisija za koncesije države Bosne i Hercegovine i obavlja ovlaštenja u vezi s dodjelom koncesija koje su u nadležnosti države Bosne i Hercegovine.

Ovaj Izvještaj, prema odredbi člana 18. Zakona o koncesijama FBiH, sadrži podatke o podnesenim zahtjevima, odnosno zahtjevima za reviziju, odluke Komisije te broj, vrstu i odgovora na upite koje je Komisija razmatrala. Izvještaj sadrži i druge informacije koje su resorni ministri zatražili u vezi sa radom Komisije. Ovaj Izvještaj u smislu člana 15. stav 4. Zakona sadrži i godišnji finansijski izvještaj. On je zbog toga na neki način tipski te izgleda kao da se u njemu ponavljaju određene informacije. Izvještaj sadrži i druge informacije, a koje je u vezi s radom Komisije zatražila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine. Komisija je i na vlastitu inicijativu izvještavala i upozoravala resorna ministarstva i Vladu Federacije Bosne i Hercegovine o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Izvještaj o radu Komisije obuhvata period od januara do decembra 2023. godine i ima za cilj informirati Vladu FBiH i Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, ali i javnost, o aktivnostima Komisije za koncesije Federacije BiH na provođenju zakonskih i podzakonskih propisa iz oblasti koncesione djelatnosti.

Rad Komisije zasniva se na odredbama Zakona o koncesijama i podzakonskih akata na koje je saglasnost dala Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, te Dokumenta o politici dodjele koncesija, koji je usvojen od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Dokument o politici dodjele koncesija je Vladin dokument i njime su definirani prioritetni ciljevi i opis privrednih sektora i industrijskih oblasti koje se mogu delegirati ili dodijeliti domaćim i stranim pravnim licima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima Federacije.

Prema Zakonu o koncesijama, osnovni zadaci Komisije su sljedeći:

- Da prati cjelokupni rad koncesionara s ciljem osiguranja snabdijevanja uslugama potrošača na adekvatan način, nadziranja provođenja obaveza iz Ugovora o koncesiji, a kojima se pri tome naplaćuje odgovarajući iznos naknade;
- Da odobrava rokove i uvjete standardnog ugovora o pružanju usluga potrošačima;
- Da odlučuje o svakom podnesenom zahtjevu ili zahtjevu za revizijom podnesenom u skladu sa Zakonom o koncesijama;
- Da razmatra žalbe potrošača u vezi s iznosom naknade ili uvjetima za snabdijevanje uslugama od koncesionara

Vlada Federacije BiH svojom odlukom utvrđuje postojanje javnog interesa i pokreće postupak dodjele koncesije, a tom odlukom određuje i model po kome će se koncesija dodjeliti. Dakle, prema postojećem Zakonu o koncesijama u Federaciji BiH, dodjela koncesija je u isključivoj nadležnosti Vlade Federacije BiH.

Postupak dodjele koncesije vodi resorno ministarstvo, dok se Komisija za koncesije uključuje u postupak u toku davanja određenih odobrenja, što zavisi od toga po kojem se modelu koncesija dodjeljuje. Ako se koncesija dodjeljuje putem javnog oglašavanja (tendera), Komisija

odobrava sadržaj javnog poziva koji je sačinilo resorno ministarstvo. Ako je riječ o samoinicijativnoj ponudi, Komisija daje resornom ministarstvu ovlaštenje za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem.

Od dana donošenja Zakona do danas nijedno ministarstvo nije pokrenulo postupak dodjele koncesije putem javnog oglašavanja (tendera) i pored upozorenja Komisije. S tim u vezi, nadležnosti Komisije čine neposredno odobravanje određenih radnji u postupku dodjele koncesije, koje provodi nadležno ministarstvo po samoinicijativnoj ponudi ili po javnom pozivu, što uključuje odobravanje Studije izvodljivosti, odobravanje sadržaja i raspisivanja javnog poziva, davanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, te odobravanje sadržaja ugovora o dodijeljenoj koncesiji.

Osnovna načela u radu Komisije su nediskriminacija, transparentnost, zakonitost, regulatornost, dostupnost pravila i procedura u postupku dodjele koncesija i određivanja koncesione naknade, ekonomičnosti i principa iz Dokumenta o politici dodjele koncesija.

Komisija prati cjelokupan proces dodjele koncesije. Sve dosad dodijeljene koncesije dodijeljene su na osnovu samoinicijativne ponude. Nakon što koncesija bude dodijeljena, Komisija prati cjelokupan rad koncesionara, tj. izvršenje zaključenih ugovora.

Osim Zakona o koncesijama, Komisija u svom radu primjenjuje i Dokumentat o politici dodjele koncesija, zatim Pravila o postupku dodjele koncesija, Pravila o određivanju naknade za koncesije, te druge materijalne propise koji kao lex specialis reguliraju oblast koncesija (propisi iz oblasti energije, prometa i komunikacija, voda, saobraćaja, poljoprivrede, šumarstva i drugih propisa).

Tokom izrade Dokumenta o politici dodjele koncesija i donošenja materijalnih propisa koji se bave temom koncesija, Komisija je ustrajavala na tome da se pravo korištenja određenih prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi, kao i obavljanje djelatnosti od općeg interesa putem koncesioniranja reguliše materijalnim propisima. Jedan od razloga koji su utjecali na ovakvu odluku jeste i činjenica da u Federaciji BiH ne postoje propisi koji definiraju pojam javnog dobra niti govore koje su to djelatnosti od općeg interesa, pa je za svaku koncesiju potrebno utvrditi javno dobro i javni interes. Ovakav postupak traje nepotrebno dugo i otežava dodjelu koncesije, a može se desiti i da bude okarakteriziran kao netransparentan, jer se ne zna unaprijed koje oblasti i sektore će Vlada Federacije BiH dati na koncesioniranje.

2. PRAVNI OKVIR POLITIKE KONCESIJA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sistem koncesija u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH su složeni i isprepleteni zakonskim i podzakonskim aktima. Zakoni o koncesijama nisu prilagođeni Direktivi 2014/23/EU o dodjeli ugovora o koncesiji (od 26.02.2014. godine) Evropskog parlamenta i Vijeća. EU Direktiva po prvi put u Evropskoj uniji na potpun način uređuje sva ključna pitanja o koncesijama, Navedena Direktiva je jedna od tri direktive iz paketa direktiva o javnim nabavkama koje su stupile na snagu 17.04.2014. godine. Obzirom da BiH ima namjeru dalje raditi na evroatlanskim integracijama, a u postupku približavanja EU, imat će obavezu implementirati i ovu direktivu u svoje zakonodavstvo. Sami pogled na zakonske i podzakonske akte kojima su regulisani postupci dodjele koncesija u Federaciji Bosne i Hercegovine pokazuje da se već duži niz godina nisu dešavale nikakve aktivnosti na izmjenama i/ili dopunama istih propisa.

2.1. Zakon o koncesijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02)

Ovim zakonom utvrđuju se uslovi pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije u sektorima koji su, po Ustavu Bosne i Hercegovine i zakonima Bosne i Hercegovine, u nadležnosti Bosne i Hercegovine, i u slučaju predstavljanja međunarodnog subjektiviteta Bosne i Hercegovine, kao i kada se koncesiono dobro prostire na Federaciju Bosne i Hercegovine i Republiku Srpsku. Kada članovi Komisije učestvuju u radu Zajedničke Komisije za Koncesije na nivou države Bosne i Hercegovine moraju se pridržavati, raditi i djelovati prema Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine, kao i prema podzakonskim aktima donesenim na nivou države BiH iz ove oblasti.

2.2. Zakon o koncesijama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH”, br. 40/02 i 61/06)

Zakon o koncesijama Federacije BiH odnosi se na sva pravna lica koji su osnovani u skladu sa posebnim zakonima Federacije BiH, a čiji je vlasnik domaći i/ili strani osnivač, kome se dodjeljuje koncesija i koji zaključuje ugovor o koncesiji. Ovim zakonom utvrđuju se predmet, način i uslovi pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije za osiguranje infrastrukture i usluga, te eksploatacija prirodnih resursa, finansiranje, projektovanje, izgradnja, obnova održavanje i/ili rukovođenje radom te infrastrukture i svih za nju vezanih objekata i uređaja u oblastima koje su, u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine, nadležnost za dodjelu koncesija, tenderski postupak, prava i obaveze koncesionara, rješavanje sporova i druga pitanja od značaja za dodjelu koncesija na teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine

Jedan od ciljeva ovog zakona jeste stvoriti transparentan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za utvrđivanje uslova pod kojima se stranim ili domaćim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije u Federaciji BiH. Osim toga, ovaj zakon treba stimulirati ulaganja stranog kapitala u oblastima infrastrukture i usluga, kao i eksploataciju prirodnih resursa, projektovanje,

finansiranje, izgradnju, obnovu, odražavanje i/ili rukovođenje radom, te infrastrukture i svih objekata i uređaja u oblastima koje su u isključivoj nadležnosti FBiH a koje su u vezi s tom infrastrukturom.

U članu 6. Zakona o koncesijama navedeni su i predmeti koncesija koje dodjeljuje Vlada FBiH, pa se koncesije, u skladu s tim, mogu dodijeliti za:

1. izgradnju / dogradnju i korištenje ili korištenje autoputeva i magistralnih puteva i pripadajućih infrastrukturnih objekata, željezničkih pruga, plovnih kanala, luka, aerodroma;
2. korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
3. izgradnju hidroenergetskih objekata snage više od 5 MW;
4. izgradnju i korištenje hidroakumulacija na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona;
5. izgradnju, korištenje i upravljanje cjevovodima za transport nafte i gasa i uskladištenje u cjevovodima i terminalima;
6. igre na sreću;
7. korištenje šuma i šumskog zemljišta;
8. putnički i teretni željeznički saobraćaj;
9. prostore i objekte prirodnog i graditeljskog naslijeđa;

Kako možemo vidjeti u navedenim tačkama, Zakon o koncesijama navodi prirodna dobra, dobra od općeg značaja i obavljanje djelatnosti od općeg interesa kao predmete koncesija. Međutim, ministarstva se ne pridržavaju ove klauzule. Najočitiiji primjer je u organizovanju igara na sreću, koje se organizuju shodno Zakonu o igrama na sreću, kojim se organiziranje igara na sreću privrednim društvima ne dodjeljuje ugovorom o koncesiji nego dozvolom, koja je jednostrani upravni akt. Komisija je pokušala ukazati na ovu nezakonitost već u procesu donošenja Zakona o igrama na sreću, ali bezuspješno. U drugim slučajevima u kojima navedeni predmeti nisu specificirani materijalnim propisima resorna ministarstva, koja u nadležnosti imaju pokretanje cjelokupnog procesa dodjele koncesija, ne pokreću ove postupke, pa privredna društva i dalje koriste prirodna bogatstva bez ikakve naknade. Zakon o koncesijama ima niz manjkavosti i nedostataka, pa je Komisija za koncesije uporno institirala na donošenju izmjena i dopuna ovog Zakona ili donošenje novog Zakona.

2.3. Pravila o postupku dodjele koncesija („Službene novine Federacije BiH”, br. 68/06 i 87/11)

Ovim Pravilima uređen je postupak podnošenja zahtjeva, izlaganja i prigovora Komisiji; vođenje rasprava pred Komisijom; način donošenja odluka; način rada, sastav i sjednice Komisije; koncentracija vlasništva i mjere za jačanje koncentracije u određenom sektoru; način rješavanja sporova, utvrđivanje naknada za određenu koncesiju, zaključivanju ugovora, prestanak i raskid; nadzor i provjera rada koncesionara.

Odlukom o dopuni Pravilnika o dodjeli koncesija, na koji je Vlada Federacije BiH dala svoju saglasnost objavljen u („Službenim novinama Federacije BiH”, br. 87/11), kao sredstvo obezbjeđenja plaćanja ugovorene godišnje naknade, osim bezuvjetne garancije poslovne banke, određena je kao

alternativa i dostava trasirane mjenice, s tim da će koncesor (ministarstvo) odlučiti koje će se sredstvo obezbijedenja upotrijebiti.

2.4. Pravila o utvrđivanju naknada za koncesije („Službene novine Federacije BiH”, br. 67/06 i 34/17)

Ovo je pravni akt kojim su utvrđeni kriterij i metodologija za utvrđivanje koncesione naknade u postupku dodjele koncesija za obavljanje privrednih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od općeg interesa. Koncesiona naknada sastoji se od:

- jednokratne novčane naknade (JKN), koja se obračunava i naplaćuje jednokratno pri zaključivanju ugovora o koncesiji i predstavlja naknadu za pravo korištenja prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanje djelatnosti od općeg interesa i
- godišnje (tekuće) naknade (TKN), koja se obračunava od prihoda ostvarenog korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi i obavljanja djelatnosti od općeg interesa, a koja se naplaćuje za vrijeme trajanja ugovora o koncesiji.

Koncesione naknade (jednokratna i godišnja) kao i paušal Komisiji se uplaćuju u budžet Federacije BiH i predstavljaju prihod Federacije Bosne i Hercegovine.

2.5. Dokument o politici dodjele koncesija („Službene novine Federacije BiH”, br. 64/05, 8/11 i 10/11)

Dokument o politici dodjele koncesija jeste zvanični dokument u kojem se govori o raspoloživim i potencijalnim resursima i mogućnosti njihovog korištenja kroz ulaganje domaćeg i stranog kapitala. On time ima značajan utjecaj na zadovoljavanje javnih potreba i privredni razvoj. U ovom dokumentu resorna ministarstva opisuju privredne sektore i industrijske oblasti koji se mogu delegirati i dodijeliti domaćim i stranim pravnim licima na koncesioniranje.

Vlada Federacije BiH je, na prijedlog Komisije, Dokument o politici dodjele koncesija, dio I Proizvodnja električne energije, usvojila Odlukom V: 522/05, od 14.10.2005. godine. Kako je u prvom usvojenom dokumentu riječ o samo jednom privrednom sektoru, Komisija je od 2007. godine insistirala na usvajanju cjelovitog dokumenta. Od nadležnih ministarstava je zahtijevala da dostave ulazne parametre za njegovu izradu, pa je u vezi s ovim Vlada Federacije BiH donosila nekoliko zaključaka u periodu od 2007. do 2011. godine. Konačno ga je dopunila i usvojila 14.2.2011. godine Odlukom V.: 106/11 („Službene novine FBiH” br. 8/11 i 10/11). Dijelovi koji su Dokumentu o politici dodjele koncesija dodati jesu: Opći dio, koji bi se odnosio na sve privredne sektore i industrijske oblasti i Posebni dio, koji bi se odnosio na posebne sektore i oblasti, a koji je dopunjen i dijelom II – Promet i komunikacije.

Imajući u vidu član 14. Zakona o koncesijama Federacije BiH, u kojem se navodi da Komisija za koncesije Federacije BiH priprema Odluku o politici dodjele koncesija i podnosi je Vladi Federacije BiH, a radi provođenja dalje procedure prema Parlamentu Federacije BiH, potrebno je uraditi dopunu Dokumenta o politici dodjele koncesija. Realizacija i obavljanje određenih djelatnosti od općeg interesa koje su predmet koncesija po članu 6. Zakona o koncesijama odvija se

mimo ovog zakona i pored stalnih upozorenja od strane Komisije (npr. „igre na sreću“), za koje zemlje u okruženju ubiru velika finansijska sredstva.

Zbog toga se ponovo predlaže da resorna ministarstva sačine registar dobara ili djelatnosti iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji ili Parlamentu Federacije BiH radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na osnovu ovih prijedloga, Komisija bi mogla sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

Komisija je tokom 2023. godine pratila da li se Dokument o politici dodjele koncesija provodi u skladu sa zakonom i propisanim ovlaštenjima u odlučivanju po zahtjevima za dodjelu koncesija. Ona je također nastavila poticati resorna ministarstva da dostave ulazne podatke kako bi dio sadržaja Dokumenta bili i koncesioni projekti i politike njihovog koncesioniranja.

3. OSNOVNE AKTIVNOSTI KOMISIJE ZA KONCESIJE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Prema članu 13. Zakona o koncesijama Federacije BiH, u isključivoj je nadležnosti Komisije za koncesije praćenje cjelokupnog rada koncesionara i to je jedna od osnovnih aktivnosti. Zbog toga će jedno poglavlje u Izvještaju biti posvećeno ovoj aktivnosti. U 2023. godini Komisija je održavala sjednice Stručnog kolegija. Aktivnosti komisije na sjednicama bile su usmjerene na rješavanje pitanja u vezi s davanjem mišljenja za izradu i zaključivanje Aneksa ugovora o koncesiji između koncesora i koncesionara, kao i rješavanje zahtjeva za davanje mišljenja koju su Komisiji, u skladu sa propisanim procedurama uputila resorna ministarstva, koncesionari, druge institucije te pravna i fizička lica. Osim toga, razmatrali su se izvještaji izvršenih kontrola o radu koncesionara, te izrađivali opće akte Komisije radi unapređenja organizacijske strukture i funkcionalnosti rada Komisije.

Prema odredbama Zakona o koncesijama, koncesije se dodjelju na dva načina – putem javnog poziva (tenderski postupak) i putem samoinicijativne ponude.

3.1. Samoinicijativna ponuda za dodjelu koncesija

Kako je već naglašeno, svi dosadašnji ugovori o koncesijama zaključeni su na osnovu samoinicijativne ponude, iako je odredbama člana 28. Zakona o koncesijama propisana mogućnost podnošenja samoinicijativnih ponuda za dodjelu koncesija samo kao izuzetan postupak, a redovni put dodjele koncesije je „Tenderski postupak“. Projekat koji je predmet predložene koncesije može biti ostvaren samo u slučaju da se koristi proces, projektiranje, metodologija i koncept inženjeringa na koju ponuđač polaže isključiva prava, te hitnost pružanja usluga ili postojanje infrastruktura za javnu upotrebu.

3.2. Dodjela koncesija na osnovu tenderskog postupka

Prema važećem Zakonu o koncesijama, inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera može pokrenuti samo neko od resornih ministarstava, dok odluku o pristupanju dodjele te koncesije donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra (član 5. Zakona o koncesijama Federacije BiH).

Na osnovu člana 23. Zakona o koncesijama FBiH resorna ministarstva kao koncesori izrađuju Studiju ekonomske opravdanosti za svaki projekat koji je predviđen za davanje na koncesiju, prije javnog pozivanja potencijalnih ponuđača. U 2023. godini (kao ni u cjelokupnom periodu primjene Zakona od 2002. godine do danas) nijedno ministarstvo nije pokrenulo prijedlog, nije izradilo Studiju ekonomske opravdanosti, niti je odredilo ijednu potencijalnu koncesiju i pored upornog insistiranja, usmenih i pismenih obraćanja Komisije za koncesije Vladi Federacije BiH, kao i pored zaključaka koje je donio Parlament Federacije BiH prilikom usvajanja ranijih godišnjih Izvještaja Komisije za koncesije Federacije BiH. Jedno od Rješenja bi bilo da se sačine izmjene i dopune Zakona o koncesijama, kojim bi se ovakvo rješenje promijenilo, te inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera i pripremu prema

Vladi Federacije BiH omogućilo i Komisiji za koncesije, kojoj bi to trebala biti dužnost i obaveza kao stručnom tijelu iz ove oblasti.

3.3. Praćenje rada koncesionara

Ova aktivnost je u isključivoj nadležnosti Komisije za koncesije, s toga je Komisija izvršila nadziranje provođenja obaveza iz ugovora o koncesijama. Zbog toga, članovi Komisije svake godine najmanje jednom izvrše obilazak koncesionara i na licu mjesta ustanove stanje i stepen realizacije koncesionih projekata.

Shodno tome, u toku 2023. godine Komisija je izvršila kontrolu izvršavanja odredbi zaključenih ugovora, kao i opći uvid u rad koncesionara.

Trenutno je aktivno 7 (sedam) ugovora o koncesiji u kojima se resorna ministarstva Vlade Federacije BiH pojavljuju kao koncesori.

U nastavku se nalazi tabela koncesionih ugovora sa osnovnim podacima koncesionih ugovora:

R. B.	Koncesor	Koncesionar	Ugovor o koncesiji (broj: koncesora)	Aneksi na ugovor (broj koncesora)	Trajanje ugovora	Koncesiona naknada
1.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	OAZA doo Jelah-Tešanj	07-25-630/99, od 26.02.1999. godine	Aneks 1. 01-25-2367/12 od 28.11.2012. godine Aneks 2. 01-25-2367-1/12 od 11.03.2015. godine Aneks 3. 07-25-01/4-330-7/18 od 13.07.2018.godine Aneks 4. 07-25-01/4-1925-6/18 od 08.01.2019.godine Aneks 5. 07-21-01/4-1204-7/22, od 20.02.2023. godine	30 godina	TKN= Količina crpljene vode (litara/godišnje) x 0,009 KM, a ne manje od 1,5% od projektovanog godišnjeg prihoda
2.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	JP Regionalni vodovod „Plava voda“ Travnik	01-02-1234/00 od 30.06.2000.godine	Aneks 1. 05-25/6-209-30/11 od 14.12.2011.godine Aneks 2. 07-1-25/3-10-5/14 od 15.05.2014. godine Aneks 3. 07-1-25/4-1164/18, od 19.01.2019. godine Aneks 4. 07-01-21/2-2306-5/2, od 19.04.2023.godine	30 godina	Godišnja (tekuća) koncesiona naknada iznosi 1,86% od godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesionih djelatnosti iskazanog u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama, ali ne manje od 1,5% projektovanog godišnjeg prihoda

3.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Banja Iliđa doo Sanski Most	01-02-2906/11 od 02.10.2001. godine	Aneks 1. 01-02-2906-1/11, od 17.07.2012. godine, Ugovor o prijenosu koncesije za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Iliđa“, broj: 01-02-2906-2/12, od 10.06.2013. godine, Aneks 2. 07-1-25/2-709-6/17, od 14.03.2019. godine, Aneks 3. 07-1-21/4-1778-9/21, od 03.06.2022. godine	30 godina	2,22% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesione djelatnosti
4.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	Javno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" doo Zenica	01-02-473/02, 28.08.2002. godine		40 godina	40% od iznosa godišnjeg iznosa posebne vodoprivredne naknade za iskorištanje voda koju Koncesionar plaća prema Zakonu o vodama.
5.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	„CIPREX“ d.o.o. Velika Kladaša	05-25-39/07 od 15.03.2007. godine	Aneks 1. 05-25-39/07 od 15.03.2007. godine Aneks 2. 01-02-184-1/02, od 16.07.2013. godine Aneks 3. 07-1-25/4-1296-10/19 EK od 05.05.2020. godine Aneks 4. 07-21/4-339-7/23, od 07.12.2023. godine	30 godina	TKN= Količina crpljene vode (litara/godišnje) x 0,009 KM, a ne manje od 1,5% od projektovanog godišnjeg prihoda
6.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	JP "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo "HE VRANDUK"	01-17-2530/12, od 10.08.2012. godine	Aneks 1. 01-17-2530/12/1, od 06.01.2016. godine	30 godina	2,43% ukupnog prihoda koncesionara ostvarenog prodajim proizvedene električne energije i pomoćnih usluga HE
7.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	JP "Elektroprivreda BiH" d.d. Sarajevo "HE JANJIĆI"	01-07-17462/2014, od 30.05.2014. godine	Aneks 1. 05-13-1-683/23, od 18.08.2023. godine	30 godina	2,43% ukupnog prihoda koncesionara ostvarenog prodajim proizvedene električne energije i pomoćnih usluga HE, ali ne manji od 1,5% od projektovanog godišnjeg prihoda

3.3.1. „OAZA“ d.o.o. Tešanj

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje a Korisnik preuzima pravo koncesije za crpljenje mineralne vode na lokalitetu Crni vrh, izvorište Kiseljak, općina Tešanj.

Ugovor o koncesiji, broj: 07-25-630/99, od 26.02.1999. godine, zaključen između „OAZA“ Tešanj - kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao koncesora.

- Aneks 1. Ugovora o koncesiji, broj: 01-25-2367/12 od 28.11.2012. godine
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji, broj: 01-25-2367-1/12 od 11.03.2015. godine
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-25-01/4-330-7/18 od 13.07.2018.godine
- Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-25-01/4-1925-6/18 od 08.01.2019.godine
- Aneks 5. Ugovora o koncesiji, broj: 07-21-01/4-1204-7/22, od 20.02.2023. godine

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Dana 24.05.2023. godine izvršene je provjera i nadzor rada koncesionara od strane predstavnika Komisije za koncesije Federacije i utvrđeno je da Koncesionar ispunjava u cjelosti odredbe potpisanog ugovora.

Odobrena količina crpljenja vode je 0,33 l/s.

Koncesionar ispunjava odredbe Ugovora kojim se utvrđene obaveze preduzimanje mjera zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih. Redovno se provode kontrole higijenske ispravnosti vode, kontrolu stanja eksploatacione bušotine i kontrolu ostalih uređaja i objekata.

3.3.2. JP RV „Plava voda“ d.o.o. Travnik

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima pravo na korišćenje vode izvorišta „Plava voda“ u Travniku za javno snabdijevanje vodom općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Zenica. Ugovor o koncesiji je zaključen između JP Regionalni vodovod „Plava voda“ Travnik kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kao koncesora, broj: 01-02-1234/00 od 30.06.2000.godine).

- Aneks I Ugovora o koncesiji, broj: 05-25/6-209-30/11 od 14.12.2011.godine
- Aneks II Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/3-10-5/14 od 15.05.2014.godine.
- Aneks III Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/4-1164/18, od 19.01.2019. godine.
- Aneks IV Ugovora o koncesiji, broj: 07-01-21/2-2306-5/2, od 19.04.2023. godine

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Dana 22.08.2023. godine od strane Komisije za koncesije Federacije BiH, je obavljena kontrola izvršenja Ugovora o koncesiji za korišćenje vode izvorišta „Plava voda“ u Travniku, za javno snabdijevanje vodom Općina Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača i Grada Zenice.

Nakon što je dana 26.01.2022. godine od strane Ministarstva finansija i trezora BiH dostavljen knjigovodstveni izvod sa podračuna Federacije BiH, Koncesionar je prema nadležnim službama općina Travnik, Novi Travnik, Busovača, Vitez i grada Zenice podnio Prijedlog za eksproprijaciju potrebnih zemljišnih parcela. Koncesionar je kao korisnik eksproprijacije svoje obaveze pravovremeno izvršavao, ali na dinamiku sprovođenja aktivnosti utiču i imovinsko-pravne službe općina i gradova, žalbe vlasnika nekretnina, sudovi, Federalna uprava za

imovinkse i geodetske poslove, relevantna resorna ministarstva i Vlada FBiH. Za provođenje postupka eksproprijacije utrošeno je više od 1,5 miliona KM kreditnih sredstava banke CEB. Bitno je naglasiti da je u toku provođenja postupka eksproprijacije nadležne službe općina i gradova izdale Rješenje kojim se odbija postupak eksproprijacije za zemljišne čestice koje su u registrima vode kao javno dobro. Ukupan procenat takvih čestica je 37,2%. s tim u vezi, Koncesionar je poslao zahtjev prema Koncesoru i Komisiji za koncesije FBiH za zaključivanje Aneksa V. Ugovora o koncesiji u kojem će se navesti sve parcele javnog dobra i da se Koncesionaru dopušta korištenje zemljišnih čestica javnog dobra za provođenje postupka eksproprijacije u svrhu realizacije projekta Plava voda.

Tokom proteklog perioda, Koncesionar je konstantno radio na ažuriranju postojeće dokumentacije, kao i na pribavljanju nove dokumentacije, koja je usko vezana za realizaciju Projekta.

I pored uloženog napora od strane Koncesionara i svih ostalih učesnika u Projektu, izgradnja regionalnog vodovodnog sistema „Plava voda“, još nije završila. Razlog za to je izrazita kompleksnost vezana za tehničke i administrativne radnje koje priprema ovog projekta zahtijeva, kao i niz faktora koji su postavljeni od strane dvije razvojne banke (EBRD i CEB), kao uslov za efektivnost kredita.

Komisija za koncesije Federacije BiH je prilikom kontrole rada koncesionara, konstatovala da je Koncesionar sa Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, dana 19.04.2023. godine potpisao Aneks IV. Ugovora o koncesiji za korištenje vode izvorišta „Plava voda“ za odgodu plaćanja koncesione naknade do 31.12.2026. godine.

3.3.3. „Banja Ilidža“ d.o.o. Sanski Most

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima koncesiju za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža“ u Sanskom Mostu.

Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-2906/11 od 02.10.2001. godine, zaključen između „Erving SM d.o.o.“ Sanski Most kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora,

- Aneks 1. Ugovora, broj: 01-02-2906-1/11, od 17.07.2012. godine
- Ugovor o prijenosu koncesije za eksploataciju izvora termalne vode banje „Sanska Ilidža“, broj: 01-02-2906-2/12, od 10.06.2013. godine
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/2-709-6/17 od 14.03.2019. godine
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-21/4-1778-9/21, od 03.06.2022. godine Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom važenja do 24.11.2031. godine.

Dana 12.07.2023. godine izvršen je uvid u rad navedenog koncesionara i izvršenja ugovornih obaveza.

Osnovica za utvrđivanje godišnje (tekuće) koncesione naknade za eksploataciju termalne vode iznosi 2,22% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesione djelatnosti (prihod ostvaren eksploatacijom termalne vode) iskazan u glavnoj knjizi i pomoćnim knjigama, kao i podaci utvrđeni nadzorom i provjerom rada korisnika koncesije. Visina ostvarenog prihoda od obavljanja

koncesione djelatosti treba biti potvrđena u godišnjem izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja neovisnog revizora angažovanog od strane korisnika koncesije.

Komisija je konstatovala da Koncesionar ne ispunjava sve ugovorene obaveze.

a) Kompleks izgrađen i dijelom stavljen u funkciji. Dio kompleksa ima Upotrebnu dozvolu. Novi, dograđeni dio, u kojem se nalaze sobe za spavanje nije dobio Upotrebnu dozvolu. Prema izjavi ovlaštenog lica Koncesionara, obzirom da je odstupljeno od projektne dokumentacije, potrebno je izvršiti izradu Projekat izvedenog stanja i zatražiti legalizaciju objekta

b) Koncesionar nema dovoljno uposlenih radnika, a shodno članu 4. Ugovora u obavezi je da zaposli 15 radnika. Trenutno je zaposleno 3 radnika. U toku je renoviranje bazena.

c) Koncesionar ima važeću Vodnu dozvolu, izdatu od strane Agencije za vodno područje rijeke Save, br: UP-I/25-3-40-268-9/21, od 23.07.2021. godine. Dozvola izdata sa rokom važenja od 2 (dvije) godine.

d) Koncesionar vrši stručne provjere stanja izvorišta Izvještaj o uzorku, Javna zdravstvena ustanova Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, br. HH-2168/V/05/2022, od 05.05.2022.

Koncesionar poduzima mjere zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih lica, te vrši redovnu kontrolu higijenske ispravnosti termalne vode, Izvještaj o uzorkovanju i rezultatima mjerenja na terenu, Javna zdravstvena ustanova Institut za javno zdravstvo Republike Srpske, br. HH-2168/V/03/2022, od 24.03.2022., HH-2168/V/04/2022, od 07.04.2022. i M-2168/V/03/2022, od 28.03.2022.

e) Osnovica za utvrđivanje godišnje (tekuće) koncesione naknade za eksploataciju termalne vode iznosi 2,22% od ukupnog godišnjeg prihoda ostvarenog od obavljanja koncesione djelatnosti.

f) Vodomeri nisu ugrađeni, pa Koncesionar ne vodi mjesečne izvještaje o iskorištenoj vodi. Po izjavi odgovornog lica, bazeni rade cca. 3 mjeseca godišnje, kada i ostvaruje prihode. Ostatak vremena bazeni ne rade i ne ostvaruju prihode. O svim ovim navodima su podneseni izvještaji koncesoru, Federalnom ministarstvu za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

3.3.4. JKP „VIK Zenica“ d.o.o. Zenica

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik koncesije preuzima pravo na korišćenje vode sa izvorišta Kruščica, Babina rijeka, Strmešnjak i Klopče za javno snabdjevanje vodom Zenice i Viteza.

Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-473/02 od 28.08.2002. godine za korišćenje vode sa izvorišta Kruščica, Babina rijeka, Strmešnjak i Klopče za javno snabdjevanje vodom Zenice i Viteza je zaključen između JKP „Vodovod i kanalizacija“ doo Zenica kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.

Koncesija za zahvatanje vode se daje na vrijeme od 40 godina.

Dana 05.09.2023. godine izvršena je provjera i nadzor rada koncesionara od strane predstavnika Komisije za koncesije Federacije BiH i utvrđeno je sljedeće:

Ukupna odobrena količina crpljenja vode je 735 l/s (ukupno za sva četiri izvorišta), a koncesionar ne crpi količine u skladu sa navedenim članom.

Korisnik koncesije je dužan sa izvorišta Kruščica za potrebe javnog snabdijevanja vodom općini Vitez redovno isporučavati vodu u količini ne manjoj od 23 % od 520 l/s, to jest 120 l/s, a što uredno ispunjava.

Koncesionar ispunjava u cjelosti odredbe potpisanog ugovora.

Ugovorom su utvrđene obaveze preduzimanje mjera zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite okoline i imovine drugih, te druge mjere zaštite kao što su: kontrola higijenske ispravnosti vode, kontrola stanja izvorišta i kontrola ostalih uređaja i objekata.

3.3.5. „CIPREX“ d.o.o. Velika Kladuša

Ovim ugovorom Davalac koncesije daje, a Korisnik preuzima pravo na koncesiju za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š – 1 „Šumatac“, u mjestu Donji Purići, općina Velika Kladuša.

Ugovor o koncesiji, broj: 01-02-184/02 od 22.03.2002. godine, za eksploataciju izvora termalne vode sa bunara Š-1 Šumatac, Donji Purići, Velika Kladuša, zaključen između „CIPREX“ d.o.o. Velika Kladuša kao koncesionara i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao koncesora.

- Aneks 1. Ugovora o koncesiji, broj: 05-25-39/07 od 15.03.2007.,
- Aneks 2. Ugovora o koncesiji broj: 01-02-184-1/11, 16.07.2013.
- Aneks 3. Ugovora o koncesiji, broj: 07-1-25/4-1296-10/19 EK od 05.05.2020.
- Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-21/4339-7/23, od 07.12.2023. godine

U organizaciji Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva je dana 31.01.2023. godine u prostorijama Ministarstva održan sastanak po špitanju rješavanja pitanja statusa koncesionog ugovora „Ciprex“ d.o.o. Velika Kladuša. Nakon što su iznešene činjenice i stanje na terenu predmetne koncesije, donešeni su zaključci da koncesionar Ciprex doo Velika Kladuša podnese Molbu za produženje roka za puštanje punionice u pogon, odnosno potpisivanje Aneksa 4. Ugovora o koncesiji. Drugi zaključak je da će Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva razmotriti mogućnost da se sa JKP Vodovod i kanalizacija Velika Kladuša i Općinom Velika Kladuša pronađe zajedničko rješenje u cilju rješavanja problema zbog kojeg je zaustavljena realizacija već zaključenog Ugovora o koncesiji. Aneks 4. Ugovora o koncesiji, broj: 07-21/4339-7/23, potpisan je 07.12.2023. godine i istim je ostavljen rok od 12 mjeseci da se punionica pusti u rad, kada će početi i obaveza plaćanja koncesione naknade.

Ugovor o koncesiji potpisan sa rokom trajanja od 30 godina.

Ukupna odobrena količina crpljenja vode je 0,1 l/s. Koncesionar ne crpi odobrene količine vode, jer nije stavio u funkciju objekat punionice.

3.3.6. „HE VRANDUK“

Obzirom da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo nije imala nikakvih aktivnosti na lokacijama za izgradnju HE Vranduk zatraženo je da Koncesionar dostavi detaljan izvještaj o statusu koncesionog projekta. JP Elektroprivreda BiH je dana dostavila Izvještaj, br: 07-4397-1/2024. Kraći sadržaj Izvještaja je izložen u nastavku:

Lokacija izgradnje:

Lokacija planirane HE Vranduk nalazi se desetak kilometara nizvodno od Zenice, na potezu prema naselju Nemila. U samoj blizini lokacije, predviđene za gradnju HE Vranduk, nalazi se pet vjekova stara istoimena tvrđava. Tvrđava je upisana na listu nacionalnih spomenika kao Graditeljska cjelina - Stari grad Vranduk.

Obale rijeke Bosne na mjestu buduće akumulacije HE Vranduk su relativno strme i nepristupačne. Postojeća naselja smještena su nizvodno od planirane brane HE Vranduk. Zbog toga je broj objekata i površina u privatnoj svojini, izloženih uticaju buduće HE i otkupljenih u konačnom postupku eksproprijacije, sveden na minimum.

Tehničke karakteristike HE Vranduk:

HE Vranduk je protočno postrojenje derivacionog tipa sa više objekata koji funkcionalno predstavljaju jednu cjelinu:

1. Akumulacija u koritu rijeke;
2. Ulazna građevina tunela sa opremom i pratećim sadržajima;
3. Dovodni tunel, račva i cjevovod, vodostan;
4. Kompleks objekata na lokaciji brane: brana sa četiri protočna polja smještena u koritu rijeke, deponija zatvarača uz lijevu obalu, mala hidroelektrana uz desnu obalu i riblja staza između male hidroelektrane i krajnjeg prelivnog polja;
5. Kompleks objekata na lokaciji glavne strojare: strojara sa odvodnim kanalima i prokopanim nizvodnim koritom, prostor sa predturbinskim zatvaračima, komandna zgrada, prateći objekti sa trafo boksovima i SF6 postrojenjem.

Do sada realizovane aktivnosti:

2009. godina: Idejni projekat HE Vranduk; Studija uticaja na okolinu i Netehnički rezime

2010. godina: Kontrola idejnog projekta; Prethodna vodna saglasnost; Studija ekonomske opravdanosti izgradnje; Rješenje o okolišnoj dozvoli; Certifikat za priključak na EES; Prethodna elektroenergetska saglasnost; Ugovor i Program za prijateljsko okruženje;

2011. godina: Elaborat za eksproprijaciju

2012. godina: Elaborat određivanja granica vodnog dobra; Ugovor o koncesiji za izgradnju i korištenje HE Vranduk; Ugovori o kreditiranju projekta sa EBRD i EIB; Urbanistička saglasnost za izgradnju; Doznačena sredstva Gradu Zenici u skladu sa potpisanim dobrovoljnim sporazumom Program prijateljskog okruženja; Rješenje o određivanju vodnog dobra;

2013. godina: Elaborat Određivanje ekološki prihvatljivog proticaja i proračun proizvodnje prema Pravilniku iz 2013. godine; Plan upravljanja za održavanje nacionalnog spomenika Stari grad Vranduk; Elaborat kulturno-historijskog naslijeđa; Realizovan ugovor o geodetskim snimanjima za potrebe glavnog projekta; Studija-izbor tipa agregata; Provjera i odabir tehničkog rješenja objekata za stabilan rad hidroelektrane u svim režimima rada; Terenski i laboratorijski pripremni geološki i geotehnički, geofizički i seizmološki istražni radovi za nivo glavnog projekta; Glavni projekt za izgradnju puta za Hanove; Geodetska snimanja i stabilizacija geodetskih tačaka za tehničke oskultacije; Urađen Elaborat nultog/zatečenog stanja svih pojedinačnih objekata u obuhvatu

graditeljske cjeline Stari grad Vranduk; Studija nultog stanja okoliša; Okončana Eksproprijacija zemljišta/nekretnina u svrhu izgradnje HE Vranduk; Ishodovana Energetska dozvola HE Vranduk; Ishodovana vodna saglasnost za pripreme radove iz Načelnog odobrenja za građenje; Ugovor sa konsultantom za pripremu tenderske dokumentacije sa Studio Piettrangeli iz Italije;

2014. godina: Javni poziv za pretkvalifikaciju za izbor izvođača za projektovanje, isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon HE Vranduk; Tenderska dokumentacija je poslana pretkvalifikovanim ponuđačima;

2015. godina: Stručni tim po okončanju evaluacije dostavio Koordinacionom timu konačnu verziju Evaluacionog izvještaja; Evaluacioni izvještaj dostavljen EBRD-u i EIB-u na pregled i saglasnost. Obje banke dale saglasnost na izbor izvođača; Upućeno pismo prihvatanja ponude ponuđaču JV Strabag AG Austrija / KET Hrvatska;

2016. godina: Potpisan ugovor za projektovanje, isporuku opreme, izgradnju i puštanje u pogon HE Vranduk; Rješenjem, broj:01-07-4016/2016 od 05.02.2016. godine je formiran Stručni tim za realizaciju II faze investicionog projekta- „Priprema i izgradnja HE Vranduk“ – izgradnja HE Vranduk, praćenje realizacije ugovora....,

2017. godina: U junu 2017. godine, Investitor i Izvođač su uputili obostrane najave terminacije te nakon toga uputile pisma terminacije ugovora, uz ocjenu FIDIC Inžinjera da je Ugovaračeva terminacija bez ugovornog osnova, a da je Investitorova terminacija osnovana usljed neispunjenih obaveza Ugovarača. Od avgusta 2017. do decembra 2018. strane ulažu napore da prevaziđu spor oko prekida Ugovora i da se radovi nastave. Po osnovu postignutog Sporazuma o poravnanju i nastavku realizacije radova, kontaktirane banke sukreditori (EBRD i EIB).

2018. godina: U maju 2018. godine EBRD dao saglasnost da radove nastavi inovirani JV, dok EIB u decembru 2018. godine donosi odluku da ne podržava nastavak putem inoviranog JV. U periodu april-novembar 2018. godine ishodovana je prethodna vodna saglasnost i Vodna saglasnost za uređenje desne obale korita rijeke Bosne od Agencije za vodno područje rijeke Save,

2019. godina: U februaru 2019. godine završeni su radovi po nalogu Vodnog inspektora (postupanje prema Rješenju Federalne uprave za inspekcijske poslove) – Hitna zaštita desne obale rijeke Bosne od erozije koja se desila zbog lokalnog ubrzanja matice rijeke u uslovima povišenih proljetnih vodostaja i prisustva zagata brane u koritu rijeke, U februaru Izvođač radova JV Strabag – KET je započeo proces demobilizacija gradilišta, Od januara do marta 2019. godine je završen proces nabavke i ugovaranja advokatske usluge i pripremljena dokumentacija za potrebe arbitražnog procesa; Donesena je izmjenjena Odluka za finansiranje projekta 100% iz vlastitih sredstava. Naplaćena je, kroz postupak na sudu u Beču, bankarska garancija za dobro izvršenje posla u iznosu od 5,7 miliona EUR, Završena demobilizacija gradilišta po ugovoru sa STR/KET; Predat investitoru dnevnik demontaže gradilišta (ostao problem oštećenja lokalnog puta Vranduk-Koprivna, desna obala, u visini brane, što je Strabag odbio da sanira); EPBiH je provela nabavku i izvršila sanaciju oštećenog pojasa kosine puta Vranduk-Koprivna, nakon što je Strabag odbio da sanira, trošak će se potraživati kroz arbitražni postupak; Doneseno je Rješenje za pokretanje i provođenje novog

postupka nabavke izvođača za izgradnju HE Vranduk; Podnesen zahtjev FMPU za izdavanje nove urbanističke saglasnosti za izgradnju HE Vranduk novembar 2019;

2020. godina: Dana 15.05.2020.g. Komisija za nacionalne spomenika je dala negativno mišljenje, na usaglašenost predmetne izgradnje sa mjerama zaštite, propisanih Odlukom o proglašenju „Graditeljske cjeline – Stari grad Vranduk u Vranduku, općina Zenica“ nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine; Dana 22.06.2020.godine, Federalno ministarstvo prostornog uređenja je, zbog negativnog mišljenja Komisije za nacionalne spomenike, odbacilo Zahtjev investitora za izdavanje urbanističke saglasnosti; Pokrenut je upravni spor s ciljem poništenja Rješenja Federalnog ministarstva prostornog uređenja o odbacivanju Zahtjeva za izdavanje urbanističke saglasnosti za HE Vranduk;

2021. godina: Federalno ministarstvo okoliša i turizma je odbacilo zahtjev EPBiH, podnesen 26.04.2021. godine za produženje okolinkse dozvole zbog ne posjedovanja važećeg akta prostornog uređenja; Arbitražno vijeće je, u postupku koji je pokrenuo JV Strabag AG Austrija/Končar d.d. Zagreb, u februaru 2018. godine pred ICC arbitražom u Parizu, u kojem je EPBiH tužena strana, krajem decembra 2021. godine donijelo je presudu u korist JV Strabag AG Austrija/Končar d.d. Zagreb,

2023. godina: EPBiH je pred sudom u Briseelu zatražila poništenje Odluke. Prvostepeni sud u Briselu je 29.09.2023. godine tužbu EPBiH za pobijanje arbitražne odluke ocijenio prihvatljivom ali neosnovanom.

Aktivnosti u toku:

- Okončanje upravnog spora protiv Federalnog ministarstva prostornog uređenja očekuje se tokom 2024. godine,
- EPBiH je dostavila inicijativu nadležnom ministarstvu FMERI da se zaključcima Vlade FBiH omogući izdavanje urbanističke saglasnosti za HE Vranduk, pod uslovima, obavezujućim za Investitora, koji ispunjavaju kriterije Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika,
- U pripremi je tenderska dokumentacija za nabavku izvođača za izgradnju HE Vranduk prema Zakonu o javnim nabavkama.
- Ishodovanje urbanističke saglasnosti za izgradnju HE Vranduk
- Okončanje arbitražnog – sudskog postupka sa prethodnim Izvođačem Strabag/Ket,
- EP BiH je izmijenila Investicionu odluku o izgradnji HE Vranduk u dijelu koji se odnosi na izvore sredstava, te planirala finansiranje projekta iz vlastitih sredstava, te krenula sa pribavljanjem mišljenja, saglasnosti i dozvola neophodnih za početak izgradnje.

Rizici za realizaciju projekta pripreme i izgradnje HE Vranduk

EPBiH je za potrebe izgradnje HE Vranduk ishodovala rješenje o urbanističkoj saglasnosti, a potom i načelno odobrenje za izgradnju složene građevine. Uslijed neispunjenja obaveza odabranog Izvođača za izgradnju HE Vranduk načelnom odobrenju je istekla važnost, time i drugim saglasnostima i dozvolama.

S namjerom održanja projekta i nastavka pripreme i izgradnje HE Vranduk, EPBiH se suočila sa glavnim rizikom implementacije projekta i to neodobravanjem građenja. U postupku ishodovanja novog rješenja o

urbanističkoj saglasnosti, 22.06.2020. godine Federalno ministarstvo prostornog uređenja je odbacilo Zahtjev investitora za izdavanje urbanističke saglasnosti, zanemarujući činjenicu da je već jedanput izdato rješenje o urbanističkoj saglasnosti za HE Vranduk, a oslanjajući se na negativno mišljenje Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika BiH. Komisija je mišljenja da planirani predmet izgradnje nije usaglašen sa mjerama zaštite, propisanim Odlukom o proglašenju „Graditeljske cjeline – Stari grad Vranduk u Vranduku, općina Zenica“ nacionalnim spomenikom Bosne i Hercegovine. Od rješenja pokrenutog upravnog spora protiv FMPU ovisi odluka o nastavku pripreme i izgradnje HE Vranduk.

U julu mjesecu 2021. godine istekao je rok važenja okolinske dozvole, koju je prema instrukciji Federalnog ministarstva okoliša i turizma moguće produžiti samo pod uslovom posjedovanja važećeg rješenja o urbanističkoj saglasnosti / načelnog odobrenja za građenje. Budući da rješenje o urbanističkoj saglasnosti nije izdato, zahtjev je od strane Federalnog ministarstva prostornog uređenja odbijen, time je i projekat i izgradnje HE Vranduk ostao bez dozvole, te se cjelokupni postupak obezbjeđenja saglasnosti i dozvola vraća na početak, čime se realizacija projekta dovodi u neizvjesnost.

Nastalu situaciju moguće je riješiti međusektorskim djelovanjem federalnih ministarstava i EPBiH, o čemu je EPBiH informisala Vladu FBiH i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije. Nastavak i dinamika daljih aktivnosti na realizaciji projekta izgradnje HE Vranduk diktirani su obezbjeđenjem sredstava za realizaciju projekta, kao i ishodovanja svih dozvola i saglasnosti neophodnih za ponovno pokretanje izgradnje. U datim okolnostima, EPBiH će sagledati vrijeme realizacije Projekta, te inicirati potpisivanje Aneksa na Ugovor o koncesiji koji bi obuhvatio pogon projekta HE Vranduk u koncesionom periodu od 30 godina.

JP Elektroprivreda BiH d.d Sarajevo ostaje pri opredjeljenju za nastavak aktivnosti na pripremi i izgradnji HE Vranduk.

3.3.7. „HE JANJICI“

Nakon obilaska koncesionara i sačinjenog Zapisnika o praćenju – nadzoru izvršenja Ugovora o koncesiji HE Janjici, a obzirom da JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo dugo nije imala nikakvih aktivnosti na lokacijama za HE Janjici zatraženo je da Koncesionar dostavi detaljan izvještaj o statusu koncesionog projekta. JP Elektroprivreda BiH je dana dostavila Izvještaj, br: 07-4396-1/2024. Kraći sadržaj Izvještaja je izložen u nastavku:

Lokacija

Objekti buduće „HE Janjici“ projektovani su na potezu rijeke Bosne između ušća rijeke Lašve u rijeku Bosnu i naselja Janjici, na teritoriji gradskog područja Zenica. Tehničko rješenje prikazano kroz Idejni projekat urađeno je na osnovu prethodne tehničke i druge dokumentacije, raspoloživih podloga (geoloških, hidroloških, geodetskih) provedenih istraživanja, konturnih uslova i ograničenja.

Osnovne tehničke karakteristike HE Janjici prema Idejnom projektu iz 2016. godine

HE Janjici je protočni tip postrojenja (u odnosu na režim rada) i pribranski tip (u odnosu na položaj strojare). Procijenjena investicija iznosi 126,7 miliona KM.

Realizovane aktivnosti

- Studija izvodljivosti HE Janjići sa istražnim radovima
- Ugovor o koncesiji za izgradnju HE Janjići
- Idejni projekat HE Janjići, revizija Idejnog projekta HE Janjići
- Ugovor o kreditu u vrijednosti od 30 miliona EUR za izgradnju HE Janjići, sa KfW Bankom
- Elaborat o eksproprijaciji na lokalitetu HE Janjići
- Pribavljena pravosnažna okolinska dozvola – produženo važenje
- Pribavljena Prethodna vodna saglasnost
- Pribavljeno načelno odobrenje za građenje složene građevine HE Janjići
- Elaborat tehničkog rješenja priključka HE Janjići na prijenosnu mrežu na osnovu čega su dobijeni uslovi za priključak
- Proglašen javni interes u svrhu eksproprijacije nekretnina na lokalitetu HE Janjići
- Izmijenjeno Načelno odobrenje za građenje
- Obnovljeni uslovi za priključak HE Janjići na prijenosnu mrežu
- Donesena Investiciona odluka o gradnji HE Janjići
- Pribavljena saglasnost FMF za zasnivanje novih zaduženja i investiciono ulaganje (uslov za stupanje IO na snagu)
- Urađen i revidovan Glavni projekat priključka lokalne saobraćajnice na magistralni put M17
- Potpisan Aneks 1 na Ugovor o koncesiji za izgradnju i korištenje HE Janjići sa FMERI.

Aktivnosti u toku

- Postupak eksproprijacije nekretnina, u nadležnosti gradskih službi i isti ide planiranom dinamikom, te se očekuje realizacija u planiranom roku, do kraja 2024. godine
- Sa JP Ceste FBiH potpisan Sporazum o zajedničkoj implementaciji Projekta za izgradnju HE Janjići „Rekonstrukcija magistralne ceste sa izgradnjom priključka lokalne saobraćajnice na magistralnu cestu M17 u mjestu Janjići. Ovim Sporazumom JP Ceste FBiH se obavezalo da će raspisati javni poziv i izabrati izvođača radova za realizaciju radova iz Sporazuma, vršiti nadzor nad radovima i obezbijediti sve neophodne dozvole i saglasnosti osim građevinske dozvole za dio projekta koji se odnosi na priključak lokalne saobraćajnice na M17, čija obaveza je EPBiH
- Upravni postupak po osnovu Zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje , Faza I za HE Janjići – izgradnja priključka na M17; Federalno ministarstvo prostornog uređenja je zatražilo dopunsku dokumentaciju uz Zahtjev čije je pribavljanje u toku, u okviru upravnog postupka izvršena je prenamjena poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, pri Kantonalnom ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.
- Evaluacija pristiglih aplikacija na javni poziv za pretkvalifikacije ponuđača za izbor projektanta, isporučioća opreme, izvođača radova za izgradnju HE Janjići

Plan za naredni period

- Okončati eksproprijaciju nekretnina u planiranom roku, do kraja 2024. godine
- Upućivanje poziva kvalifikovanim ponuđačima za dostavu ponuda za izbor projektana, isporučioća oprema i izvođača radova

- Realizirati izvođenje priključka lokalnog puta na M17, kao uslova za produženje načelnog odobrenja za građenje, prema planiranim rokovima.

Uzroci i zastoji u realizaciji projekta u odnosu na planirane i rokove iz koncesionog ugovora

Gradsko vijeće Grada Zenica, većinom glasova vijećnika, na 2. sjednici održanoj 28.12.2020. godine, utvrdilo javni interes za izgradnju HE Janjici na rijeci Bosni u cilju provođenja potpune eksproprijacije nekretnina za potrebe izgradnje, i to 41 mjesec od podnošenja Prijedloga a za utvrđivanje javnog interesa. Donošenjem Odluke o javnom interesu omogućen je nastavak aktivnosti na pripremi izgradnje, odnosno rješavanje imovinsko pravnih odnosa – otkup nekretnina koje će zahvatiti buduća HE Janjici, kao jednog od uslova pribavljanja građevinske dozvole za koju je neophodna i izrada glavnog projekta.

EPBiH je objavila Javni oglas 29.03.2021. godine sa ponudom sporazumnog pribavljanja prava vlasništva na nekretninama za koje je utvrđen javni interes za eksproprijaciju s ciljem izgradnje HE Janjici. Odaziv na Javni oglas je bio zadovoljavajući, 22 korisnika su izrazila želju za sporazumnim rješavanjem pitanja otkupa nekretnina, međutim uvidom u dokumentaciju koju su dostavili, ispostavilo se da dokumentacija kojom raspolažu ne nudi nedvosmislen dokaz da su oni vlasnici nekretnina. Broj prijavljenih ukazuje na nespremnost da se postupak eksproprijacije, koji će voditi gradske službe, provede bez većih problema. Neusklađenost zemljišnih evidencija i neriješeni imovinsko pravni odnosi mogu kratkoročno usporiti aktivnosti na podnošenju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, do okončanja eventualnih sporova vezanih za rješavanje IPO. Postupak izdavanja odobrenja za građenje, Faza I za HE Janjici – kizgradnja priključka na M17, koji uključuje prenamjenu poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, pri Kantonalnom ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede traje duže od 6 mjeseci. Značajno vrijeme je utrošeno za usaglašavanje stavova oko izbora tehničkog rješenja u čiji izbor je bila involvirana i KfW banka. Također, opredjeljenje za finansiranje izgradnje HE Janjici vlastitim sredstvima omogućilo je brže donošenje poslovnih odluka vezanih za realizaciju Projekta.

Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo ostaje pri opredjeljenju za nastavak aktivnosti na pripremi i izgradnji HE Janjici.

4. POTENCIJALNE KONCESIJE

4.1. Dodjela potencijalnih koncesija u zajedničkoj nadležnosti države BiH i Federacije Bosne i Hercegovine

Prema zakonu o koncesijama BiH („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02) u slučaju da se koncesiono dobro prostire na FBiH i Republiku Srpsku i to za osiguranje infrastrukture i usluga, eksproprijacije privrednih resursa i objekata koji služe njihovom iskorištavanju financiranju, projektovanju, izgradnji i održavanju, Komisija za koncesije djeluje u svojstvu Zajedničke komisije za koncesije.

U tom slučaju Zajednička komisija za koncesije se prema Zakonu o koncesijama BiH sastoji od sedam (7) članova. Tri člana su iz Komisije za koncesije BiH a ostali članovi su iz Komisije za koncesije FBiH, Republike Srpske iz komisije Brčko Distrikta.

Trenutno su formirane tri zajedničke Komisije za koncesije, na nivou države Bosne i Hercegovine. U dvije zajedničke komisije bili su uključeni i članovi Komisije za koncesije Federacije BiH, i to za HE „NOVAKOVIĆI” i HE „ZAPEČE” na rijeci Ugar, koja se u tom dijelu hidrocentrala nalazi na liniji dva entiteta. Obzirom da su se predstavnici iz Komisije za koncesije Republike Srpske odazvali samo na prve dvije sjednice i da u daljem radu nisu htjeli učestvovati, aktivnosti na ova dva koncesiona projekta od strane zajedničke komisije nisu nikada završeni, a Komisija nije nikada završila svoj rad niti je ista rasformirana. U treću zajedničku komisiju koja je formirana na nivou BiH i odnosi se na HE „BUK BIJELA” nisu uključeni članovi Komisije za koncesije Federacije BiH.

4.2. Dodjela potencijalnih koncesija u Federaciji Bosne i Hercegovine

U ovom dijelu Izvještaja, ukazat ćemo na potencijalne koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koje su u proteklom periodu bile planirane ili se počelo sa njihovom realizacijom. Na teritoriji Bosne i Hercegovine skoncentrisana su ekonomski značajna prirodna bogatstva, te se shodno tome planirala izgradnja niza infrastrukturnih projekata koji bi duže vrijeme koristili ekonomskom i društvenom razvoju. Vlada Federacije BiH je ranije, a u vezi koncesioniranja određenih projekata donijela više odluka kojim se u cilju dugoročnijeg osiguranja električne energije radi zadovoljavanja vlastitih potreba i pokrivanja deficita električne energije koji će nastati usljed gašenja termoblokova, te osiguranja pozicije Federacije Bosne i Hercegovine na unutrašnjem i regionalnom tržištu električne energije donijela Odluku o proglašenju javnog interesa i pristupanju pripremi i izgradnji prioriternih elektroenergetskih objekata u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 8/10, 34/11, 20/15, 89/17, 67/21 i 22/23), kao i Odluku o proglašenju javnog interesa pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine”, br. 60/06 i 67/21). Proglašen je javni interes za izgradnju slijedećih elektroenergetskih objekata: HE Ustikolina 64MW, HE Vranduk 19,63 MW, HE Unac (Rmanj Monastir) 74MW, CHE Vrilo 66 MW, CHE Kablić 52 MW, HE Vrhpolje 80 MW, HE Bjelimići 2x50 MW, HE Čaplje 12 MW, HE Han skela 12 MW, HE Vinac 11 MW, HE Babino Selo 11,5 MW, HE Ugar Učće 12 MW, HE Vrletna Kosa 11,2 MW, PHE Bjelimići 2x300 MW, HE Kovanići 12,2 MW. Vlada

FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije.

Postupak dodjele koncesije vodi resorno ministarstvo, dok se Komisija za koncesije uključuje u postupak u toku davanja određenih odobrenja, što zavisi od toga po kojem se modelu koncesija dodjeljuje. Ako se koncesija dodjeljuje putem javnog oglašavanja (tendera), Komisija odobrava sadržaj javnog poziva koji je sačinilo resorno ministarstvo. Ako je riječ o samoinicijativnoj ponudi, Komisija daje resornom ministarstvu ovlaštenje za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem.

S tim u vezi, nadležnosti Komisije čine neposredno odobravanje određenih radnji u postupku dodjele koncesije, koje provodi nadležno ministarstvo po samoinicijativnoj ponudi ili po javnom pozivu, što uključuje odobravanje Studije izvodljivosti, odobravanje sadržaja i raspisivanja javnog poziva, davanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, te odobravanje sadržaja ugovora o dodijeljenoj koncesiji. Želimo ponovo naglasiti da od dana donošenja Zakona o koncesijama FBiH do danas nijedno ministarstvo nije pokrenulo postupak dodjele koncesije putem javnog oglašavanja (tendera).

Od gore navedenih koncesionih projekata za koji je Vlada Federacije BiH utvrdila javni interes za izgradnju, aktivnosti su bile samo na slijedećim projektima:

4.2.1. Izgradnja Hidroelektrana HE Glavatičevo, 3x9,5 MW, HE Bjelimići, 2x50 MW i PHE Bjelimići 2x300 MW – sve na gornjem toku rijeke Neretve

Odlukom Vlade FBiH broj: 553/06, od 28.09.2006. godine dodjela koncesije za izgradnju ovih hidroelektrana utvrđeno je da će se postupak dodjele koncesije provesti na osnovu samoinicijativne ponude INTRADE ENERGIJA d.o.o. Sarajevo, a u skladu sa članom 28. Zakona o koncesijama. Obzirom da su pregovori sa koncesionarom Intrade energija doo Sarajevo prekinuti, Vlada FBiH je Odlukom broj: 1290/2021, od 19.08.2021. godine donijela Odluku o izmjenama i dopuni Odluke o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija, a kojom Odlukom se pristupa dodjeli koncesije putem samoinicijativne ponude za izgradnju, po osnovu samoinicijativne ponude JP Elektroprivreda BiH d.d. – Sarajevo.

Vlada FBiH je ovlastila Federalno ministarstvo za energiju, rudarstvo i industriju, da kao koncesionar pripremi okvir za pregovore sa ponuđačem i za postupak dodjele koncesije za pomenute hidroelektrane.

4.2.2. Crpna hidroelektrana (CHE) „Vrilo“, snage 66MW na rijeci Šuici

Vlada FBiH je donijela Odluku o proglašenju javnog interesa, pristupanju pripremi izgradnje elektroenergetskih objekata, izboru strateških partnera i pristupanju dodjeli koncesija. Tačkom I Odluke o pripremi i izgradnji CHE „Vrilo“ („Službene novine FBiH, br. 17/10), utvrđeno je da će Javno preduzeće Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar biti nosilac aktivnosti pripreme i realizacije izgradnje elektroenergetskog objekta: CHE „Vrilo“, uključujući i aktivnosti pribavljanju koncesije. Tačkom V Odluke definirano je da će, u skladu sa zakonom o

koncesijama, Vlada FBiH, na osnovu prethodne saglasnosti vijeća Općine Tomislavgrad donijeti posebnu odluku o pristupanju o postupku dodjele koncesije za izgradnju CHE „Vrilo“.

Parlament FBiH donio je Odluku o prihvaćanju zaduženja po sporazumu o zajmu i projektu između Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Bosne i Hercegovine, FBiH, i Javnog preduzeća „Elektroprivreda Hrvatske Zajednice Herceg – Bosne“ d.d. Mostar, broj: 01-02-02-327/14, od 16.06.2014. godine („Službene novine FBiH, br. 51/14) u iznosu od 100 miliona EUR-a za izgradnju crpne Hidroelektrane Vrilo.

Nakon okončanih pregovora, analize i provjere elemenata iz Završnog zapisnika broj: UP/I-05-17-48/17 od 07.05.2021. godine Komisija za koncesije je na sastanku održanom 07.07.2021. godine za CHE Vrilo 66 MW na rijeci Šuici utvrdila slijedeće:

- da pregovori između Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i privrednog društva JP EP HZ-HB d.d. Mostar nisu uspjeli. U skladu sa svim provedenim aktivnostima na sastancima pregovaračkih timova, Komisije Koncesora i Koncesionara za vođenje pregovora se nisu usaglasile u vezi osnovnih dijelova Ugovora kao i niza drugih otvorenih pitanja koja nisu usaglašena a što je detaljno opisano u zapisnicima s održanih sastanaka i pisanoj prepisci između stranaka u postupku. Na taj način privredno društvo JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar je odustalo od gradnje CHE Vrilo i vraćen je zajam Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) u iznosu od 100 miliona EUR-a za izgradnju crpne Hidroelektrane Vrilo.

4.2.3. Hidroelektrana „Kovanići“, snage 12,2MW na rijeci Bosni

Hidroelektrana „Kovanići“ na rijeci Bosni je u strateškom opredjeljenju FBiH da preko JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, realizuje ovaj koncesioni projekat.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je u skladu sa članom 40. i članom 70. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine FBiH“, br. 15/21) na svojoj web stranici dana 12.04.2022. godine stavilo na uvid Zahtjev za prethodnu procjenu utjecaja na okoliš za Projekat izgradnje HE Kovanići, na rijeci Bosni, 25 km nizvodno od grada Zenica, investitora Javno preduzeće Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d., Sarajevo.

4.2.4. HE BEGOV HAN, u općini Žepče

Aktom broj: UP/I-05-17-549/18 od 25.09.2019. godine, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) je od Komisije za koncesije Federacije BiH zatražilo Odluku o ovlaštenju za pregovore o dodjeljivanju koncesije za Begov Han Privrednom društvu „DVORAC ENERGIJE“ d.o.o. Kiseljak u općini Žepče. Na sjednici Komisije dana 30.11.2019. godine, donijeta je Odluka broj: 01-2-49-2-90-14/18, kojom se Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije daje ovlaštenje za pregovore sa ponuđačem DVORAC ENERGIJE d.o.o. Kiseljak za dodjelu koncesije na osnovu samoinicijativne ponude za objekat HE BEGOV HAN ukupne snage 9,8 MW, u općini Žepče.

Komisija za koncesije Federacije BiH je smatrala da nema smetnji za davanje odobrenja za pregovore i da Koncesor – Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije može pokrenuti postupak pregovaranja sa ponuđačem.

Stupanjem na snagu Zakona o dopunama Zakona o električnoj energiji u Federaciji BiH objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“, br. 61/22, a koji je stupio na snagu 04.08.2022. godine, obustavlja se izdavanje dozvola za male hidroelektrane, izuzev za male hidroelektrane na gravitacionim vodovodima. Ovim dopunama zakona, kao mala hidroelektrana (mHE) je hidroenergetski objekat instalisane snage do i uključivo 10 MW. Prema tome, a prema projektovanoj snazi HE Begov Han, istoj se ne bi mogla izdati energetska dozvola, jer je hidroelektrana Begov Han, snage od 9,8 MW (to jest manja je od 10 MW). Na ovaj način se nameće potreba za obustavljanjem postupka dodjele koncesije, jer se istoj ne bi mogla izdati energetska dozvola.

Komisija za koncesije je Vladi Federacije BiH predložila da Vlada FBiH zaduži Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da izradi Studiju ekonomske opravdanost poveća projektovanu snagu HE Begov Han na rijeci Bosni, Općina Žepče, te da nakon toga Vlada Federacije BiH donese Odluku o provođenju postupka javnog pozivanja (tenderski postupak) propisanog Zakonom o koncesijama, i člana 8. do člana 30. Pravilima o postupku dodjele koncesija.

4.2.5. HE „Mostarsko Blato“ Mostar, snage 60MW na rijeci Lištici

HE „Mostarsko blato“ je izgrađena i stavljena u funkciju ali bez dozvole za rad koju izdaje Regulatorna komisija za energiju Federacije BiH (FERK). Dozvola se nije mogla izdati jer ne postoji ugovor o koncesiji.

Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, na svojoj 71. sjednici održanoj 10.01.2013. godine donijela Odluku o proglašenju javnog interesa i davanju suglasnosti za pristupanje postupku dodjele koncesije za HE „Mostarsko blato“ 60 MW na rijeci Lištici („Službene novine Federacije BiH“, br. 5/13), kojom se Komisija za koncesije Federacije BiH i Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije zadužuju za realizaciju ovog koncesionog projekta. Također, ovom Odlukom ovlašteno je Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da u svojstvu koncesora vodi pregovore i postupak dodjele koncesije sa JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) je (aktom broj: 05-1-73406/12-1 od 28.02.2013.), uputilo zahtjev Komisiji za odobrenje pregovora sa samoinicijativnim ponuđačem, koja je nakon razmatranja isti vratila na dopunu tražeći da se u smislu člana 9. Zakona o koncesijama imenuju dva promjenljiva člana Komisije sa liste Gradskog vijeća Mostara, jer je, u smislu člana 5. Zakona, za dodjelu koncesije koja se u cijelosti ili pretežno nalazi na području jedne općine ili se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu, za donošenje odluke o pristupanju dodjele koncesije potrebna suglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice. Ovom prilikom Komisija je dala primjedbe i sugestije na Okvir za pregovore sa samoinicijativnim ponuđačem JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar sačinjen od strane Ministarstva. Ministarstvo je sačinilo novi Okvir za pregovore u skladu sa danim primjedbama i sugestijama, ali ni do danas nisu imenovani promjenljivi članovi Komisije.

4.2.6. Izgradnja terminala A Međunarodnog aerodroma Sarajevo

Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije. Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je Komisiji za koncesije dostavio akt broj: 11-45-441-3/22, a kojim je traženo da damo mišljenje u pogledu „Odluke o pristupanju dodjele koncesije izgradnje terminala A na Međunarodnom aerodromu Sarajevo“. Mišljenje Komisije za koncesije je da dopis kojim je inicirano donošenje Odluke o pristupanju dodjele koncesije ima manjkavosti na koje smo ukazali. Sam naziv akta, koji je nazvan „Inicijativa za rješavanje podkapacitiranosti na MAS i Odluke o pristupanju dodjele koncesije izgradnje terminala A na Međunarodnom aerodromu Sarajevo je trebao biti naslovljen kao Prijedlog za pristupanje dodjele koncesije, kako je to propisano odredbom člana 5. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 40/02 i 61/06) i odredbom člana 4. Pravila o postupku dodjele koncesije (Službene novine FBiH, br.68/06 i 87/11).

Prilikom realizacije koncesionih projekata prvi akt koji se donosi je Odluka o pristupanju dodjele koncesija za određeno dobro. Prema odredbi člana 5. stav 4. Zakona o koncesijama Federacije BiH, Odluku o pristupanju dodjele koncesije kada se to dobro nalazi u cjelosti ili pretežno na području jedne općine, odnosno kada se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra i uz prethodnu saglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija. Shodno tome, u ovoj Odluci se ne može navoditi da se ovlašćuje ili zadužuje JP Međunarodni aerodrom „SARAJEVO“ da inicira prema Općini Ilidža davanje saglasnosti na predmetnu koncesiju. Shodno odredbi člana 5. stav 4. Zakona o koncesijama, saglasnost se mora imati u trenutku kada se prijedlog upućuje vladi. Pored saglasnosti Općinskog vijeća općine, u ovom slučaju Općine Ilidža, uz prijedlog za donošenje Odluke o pristupanju postupku dodjele koncesije potrebno je priložiti i procjenu postojanja javnog interesa. Procjenu postojanja javnog interesa vrši Koncesor na osnovu izrađene studije ili predstudije ekonomske opravdanosti ili hitnosti pružanja usluga ili postojanja infrastrukture za javnu upotrebu, a sve shodno članu 4. stav 3. Pravila o postupku dodjele koncesije.

Prema tome, uz Prijedlog resornog ministra za donošenje Odluke o pristupanju dodjele koncesije, mora se vladi dostaviti i:

- Prethodna saglasnost Općinskog vijeća Ilidža, kao lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija i
- Procjena postojanja javnog interesa.

Nakon što Prijedlog za pristupanje dodjele koncesije bude dopunjen sa potrebnim dokumentima, za konkretan slučaj izgradnje terminala A Međunarodnog aerodroma Sarajevo, Vlada FBiH može donijeti predmetnu odluku na osnovu člana 6. Zakona o koncesijama, jer je već u prvom stavu ovoga člana definisano da Vlada Federacije BiH odlučuje o dodjeli koncesije, između ostalog i za dogradnju i korištenje aerodroma. Prema tome, ako izgradnja terminala A spada u dogradnju Međunarodnog aerodroma „Sarajevo“, ista se

može izvesti kao koncesioni projekat. Shodno tome, u preambuli Odluke treba navesti i član 6. Zakona o koncesijama Federacije BiH.

Prema članu 23. Zakona o koncesijama, koncesor izrađuje Studiju ekonomske opravdanosti za projekat koji se realizuje kao koncesioni projekat, s time da koncesor može povjeriti izradu studije ustanovi čiji stručni kadar može dati najveći doprinos i sačiniti kvalitetnu Studiju ekonomske opravdanosti sa svim sastavnim dijelovima koji su detaljno navedeni u Pravilima o postupku dodjele koncesije. Studiju ekonomske opravdanosti, Koncesor dostavlja Komisiji za koncesije na razmatranje i odobravanje, a što također trebata u predmetnoj Odluci navesti, jer je Studija o ekonomskoj opravdanosti okosnica i vodilja za sav tok Tenderskog postupka, koji je predviđen za dodjelu ove koncesije.

U obrazloženju Odluke se navodi da bi terminal A, čija je izgradnja predmet koncesionog projekta prešao u vlasništvo Društva nakon 25 godina korištenja od strane koncesionara. Ovo treba brisati, jer će vrijeme trajanja Ugovora o koncesiji i korištenja izgrađenog Terminala A od strane koncesionara proisteći iz rezultata studije o ekonomskoj opravdanosti. Ugovor o koncesiji se zaključuje na period koji ne može biti duži od 30 godina. Također, treba naglasiti činjenicu da predmet koncesionog dobra, nakon isteka koncesionog ugovora prelazi u vlasništvo Federacije BiH, a ne u vlasništvo Društva.

Federalno ministarstvo prometa i komunikacija je Komisiji za koncesije je dostavio akt broj: 11-45-1725-1/22, kojim je traženo da Komisija za koncesije da ovlaštenje za pregovore sa ponuđačem, a uzimajući u obzir da je Vlada FBiH na svojoj sjednici od 15.09.2022. godine donijela Zaključak kojim je procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije. Na ovaj dopis je sačinjen Odgovor. Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem nije u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine FBiH, br. 40/02 i 61/06) i odredbama čl. 31. i 33. Pravila o postupku dodjele koncesije (Službene novine FBiH, br.68/06 i 87/11). Shodno odredbama Zakona i Pravila o postupku dodjele koncesije, u slučaju kada ponuđač podnese prijedlog za koncesiju za koju nije raspisan javni poziv, Koncesor, ukoliko procijenjen postojanje javnog interesa, uz zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem podnosi i okvir za pregovore koji predstavlja minimum zahtjeva Koncesora u pogledu obezbjeđenja procijenjenog javnog interesa za predmetnu koncesiju.

Iz predmetnog dopisa i dokumenta koji je sačinio ponuđač IMEXAN GmbH Austrija, uočava se da se radi o pismu namjere za sprovođenje strateškog-javnog-privatnog partnerstva između društva ACS d.o.o. Sarajevo i JP Međunarodni aerodrom Sarajevo d.o.o. Sarajevo. Dakle, radi se o pismu namjere za sprovođenje strateškog-javnog-privatnog partnerstva, a ne samoinicijativnom prijedlogu za dodjelu koncesije. Ovakav zahtjev je i u suprotnosti sa Zaključkom vlade Federacije BiH, broj: 1359/2022, od 15.09.2022. godine, jer je istim procijenjeno postojanje javnog interesa za izgradnju dodatnih kapaciteta Međunarodnog aerodroma Sarajevo metodom koncesije, a ne metodom javno-privatnog partnerstva.

Zbog svega gore navedenog, navedeni akt se ne može razmatrati kao Zahtjev za dobivanje ovlaštenja za pregovore sa ponuđačem, kako je to propisano Zakonom o koncesijama i Pravilima o postupku dodjele koncesija.

Ukazano je i to da Zakon o javno-privatnom partnerstvu u Federaciji BiH je usvojen tek u formi nacrtu u Parlamentu Federacije BiH, pa je ovakvo pismo namjere preuranjeno, odnosno ova materija nije normirana na nivou Federacije BiH.

4.3. Realizacija potencijalnih koncesija

Porazna je činjenica da je na samo 6 od više od 15 potencijalnih koncesionih projekata bilo određenih aktivnosti i to sve po samoinicijativnoj ponudi potencijalnih koncesionara, a da niti jedan od tih 6 započetih aktivnosti nije rezultirala potpisanim Ugovorom o koncesiji. S toga, ponovo skrećemo pažnju Vladi Federacije BiH da naloži resornim ministarstvima da planiraju i rade na izradi Studija ekonomske opravdanosti za potencijalne koncesione projekte, koja Studija će se kasnije kada prođe sve verifikacije ponuditi putem javnog poziva potencijalnim koncesionarima. Samo na ovaj način se može ostvariti cilj i svrha Zakona o koncesijama, a to je da se stvori transparentan, nediskriminatoran i jasan pravni okvir za određivanje uslova pod kojima se domaćim i stranim pravnim licima mogu dodjeljivati koncesije i stimulisanje ulaganja stranog kapitala u Federaciji BiH. U ovom dijelu možemo navesti i činjenicu da su članom 37. Zakona o koncesijama (prijelazne i završne odredbe) propisano da privredna društva koja u obavljanju svoje djelatnosti već koriste prirodna bogatstva, dobra u općoj upotrebi ili obavljaju svoje djelatnosti od općeg interesa, bila u obavezi da zaključe ugovor o koncesiji bez provođenja postupka propisanog Zakonom (tenderski postupak, samoinicijativna ponuda), i to u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu Zakona, na način da je dovoljno samo da podnesu zahtjev za zaključenje ugovora. U tom slučaju se ugovor potpisuje na rok od pet godina. Ovu odredbu Ugovora niko od postojećih korisnika resursa nije iskoristio, tako da se nameće zaključak da isti koriste prirodna bogatstva, dobra u opštoj upotrebi ili obavljaju djelatnosti od općeg interesa, bez plaćanja koncesione naknade. S tim u vezi, posebne aktivnosti bi se trebale provoditi u pravcu toga da se postojeći korisnici resursa Federacije BiH uključe i potpišu adekvatne koncesione ugovore. Obzirom da je istekao rok u kojem su postojeći korisnici prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi ili koji obavljaju djelatnost od općeg interesa mogli po pojednostavljenom postupku potpisati koncesioni ugovor, na njih se sada odnose odredbe Zakona kojim se propisuje dodjela koncesije redovnim putem.

5. ODLUKE, ODGOVORI I STRUČNA MIŠLJENJA KOMISIJE PO RAZNIM PITANJIMA

U izvještajnom periodu Komisija je dala odgovore na razna pitanja privrednim društvima, federalnim ministarstvima, Vladi Federacije, koji se odnose na primjenu Zakona o koncesijama i podzakonskih akata u vezi koncesija i to:

5.1. Upit društva „PARTNERIA“ d.o.o. Sarajevo

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt društva „PARTNERIA“ d.o.o. Sarajevo, naslovljen kao „MIŠLJENJE – traži se“, od 07.06.2023. godine, a kojim se od Komisije za koncesije Federacije BiH traži mišljenje o nadležnosti za dodjelu koncesije za korištenje šumskog zemljišta radi obavljanja turističke i sportsko – rekreativne privredne djelatnosti.

Nakon analize dostavljene dokumentacije, Komisija za koncesije Federacije BiH je sačinila slijedeći odgovor:

Zakon o koncesijama Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH, br. 40/02 i 61/06), u daljem tekstu Zakon, je definisao predmete koncesije, kao i nadležnosti podijeljene između Federacije BiH i kantona u postupcima dodjele koncesija za pojedina dobra – predmete koncesija. Tako je članom 6. stav (1) tačka 7. Zakona određeno da Vlada Federacije BiH odlučuje o dodjeli koncesije za korištenje šuma i šumskog zemljišta. Dalje, članom 5. stav (1) Zakona je definisano da Odluku o pristupanju dodjele koncesije za određeno dobro, kao polazni akt u procesu dodjele koncesije donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra.

Iz naprijed navedenog slijedi, da je u ovom slučaju dodjela koncesije na šumskom zemljište u nadležnosti Vlade Federacije BiH, a na prijedlog Ministra Federalnog ministarstva za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo.

Također, naveli smo činjenicu da je u Pravilima o postupku dodjele koncesija (Službene novine Federacije BiH, br. 68/06 i 87/11), precizno razrađen način i vođenje postupka dodjele koncesije od strane federalnog ministarstva, Komisije za koncesije i federalne Vlade. Isto tako, Pravilima o utvrđivanju naknade za koncesije (Službene novine Federacije BiH, br. 67/06 i 34/17), utvrđen je način izračunavanja jednokratne i tekuće koncesione naknade za korištenje šuma i šumskog zemljišta.

I za ovaj, kao i za ostale predmete koncesija iz nadležnosti Federacije BiH, vrijedi član 5. stav (4), Zakona o koncesijama koji propisuje da u slučajevima kada Vlada Federacije Bosne i Hercegovine odlučuje o dodjeli koncesije za određeno dobro, a kada se to dobro nalazi u cjelosti ili pretežno na području jedne općine, odnosno kada se posljedice dodjele koncesije odnose pretežno na tu općinu, odluku o pristupanju dodjele koncesije donosi Vlada Federacije BiH na prijedlog resornog ministra i uz prethodnu saglasnost općinskog vijeća lokalne zajednice na čijem području se dodjeljuje koncesija. U ovom slučaju, uz saglasnost općinskog vijeća Stari Grad Sarajevo.

5.2. Upit Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije - Zahtjev za hitnim

postupanjem, traži se (broj: 05-13-1-190/23, od 14.03.2023. godine), a vezano za situaciju proglašenja interesa za koncesiju za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije izgradnjom vjetroelektrane na području Podveležja na lokacijama „Merdžan glava“ i „Poljice“ Grad Mostar. Komisija za koncesije Federacije BiH je s ciljem sagledavanja cjelokupne situacije sazvala sastanak na kojem bi se nadležni organi usaglasili o pitanjima uslova i načina dodjele koncesije, a sve shodno odredbi člana 5. stav 2. Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH, br. 40/02 i 61/06). Na sastanak su bili pozvani predstavnici Federalnog Ministarstva energije, rudarstva i industrije, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva privrede/gospodarstva Hercegovačko-neretvanskog kantona i Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Iz Ministarstva privrede/gospodarstva Hercegovačko-neretvanskog kantona su na fax i mail adresu Komisije za koncesije poslali pismeno izjašnjenje na predloženu temu sastanka, a iz Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegovačko-neretvanskog kantona se nisu oglasili povodom našeg poziva niti se odazvali sastanku. Nakon analize dostavljene dokumentacije i održanog sastanka sa predstavnicima Federalnog Ministarstva energije, rudarstva i industrije i Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Komisija za koncesije Federacije BiH konstatuje da se ovdje radi o koliziji ili „sukobu“ dvije Odluke i to Odluke vlade Federacije Bosne i Hercegovine o pripremi i izgradnji VE1 Podveležje 46 MW i VE 2 Podveležje 24 MW, broj: 287/10, od 24.05.2010. godine (Službene novine Federacije BiH, br. 33/10) i Odluke Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona o proglašenju interesa za koncesiju za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije izgradnjom vjetroelektrane na području Podveležja, na lokacijama „Merdžan glava“ i „Poljice“, Grad Mostar, podnositelju samoinicijativne ponude gospodarskog društva „ENERGY 3“ d.o.o. Mostar, br. 01-1-02-3222/22, od 29.11.2022. godine. Odlukom Vlade FBiH je za nosioca pripremnih aktivnosti za izgradnju vjetroelektrane na području Podveležja zaduženo JP Elektroprivreda BiH, d.d. Sarajevo i istom odlukom je JP EP BiH zadužena da u skladu sa važećim zakonima o koncesijama, kod nadležnih tijela kantonalnih/općinskih organa pokrene postupak dodjele koncesije za izgradnju VE 1 Podveležje i VE 2 Podveležje. Iz dostavljene dokumentacije utvrđeno je da je VE 1 Podveležje završena, a da JP EP BiH nije pokrenula postupak dodjele koncesije za VE 2 Podveležje. Odlukom Vlade Hercegovačko-neretvanskog kantona o proglašenju interesa za koncesiju za obavljanje elektroprivredne djelatnosti proizvodnje, prijenosa i distribucije električne energije izgradnjom vjetroelektrane na području Podveležja, na lokacijama „Merdžan glava“ i „Poljice“, Grad Mostar, proglašen je interes za dodjelu koncesije podnositelju samoinicijativne ponude društva „ENERGY 3“ d.o.o. Mostar. Prema tome, mišljenja smo da ovo pitanje trebaju riješiti Vlada Federacije BiH i Vlada Hercegovačko-neretvanskog kantona, rješavajući pitanje neusklađenosti odluka o pitanju nosioca aktivnosti i potencijalnog koncesionara za izgradnju vjetroelektrane VE 2 Podveležje. Ukoliko se ovo pitanje ne riješi na ovaj način, smatramo da se po ovom pitanju treba aktivno uključiti Federalno

Pravobranilaštvo/Pravobraniteljstvo, a s ciljem zaštite imovinskih interesa Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno iz razloga što se neće moći provesti Odluke vlade Federacije Bosne i Hercegovine o pripremi i izgradnji VE1 Podveležje 46 MW i VE 2 Podveležje 24 MW, broj: 287/10, od 24.05.2010. godine.

5.3. Upit Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kojim su prosljedili dopis Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona za Mišljenje u postupku dodjele koncesije. Naime, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Unsko-sanskog kantona je dostavilo informaciju da je Odlukom broj: 08-21-7281-UP-1/19, od 22.08.2023. godine donijeta Odluka o davanju saglasnosti za samoinicijativnu ponudu sa dodjelu koncesije Gradu Bihaću za zahvatanje vode rijeke Klokot u količini 18,33 l/s za navodnjavanje poljoprivrednih površina na području mjesnih zajednica Klokot (naselje Klokot i Papari) i Bakšaiš (naselje Kralje i Vrkašić). Pomenuto ministarstvo traži da Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da mišljenje da li Zakonom o koncesijama, Gradski organ uprave Grada Bihaća kao jedinica lokalne samouprave može biti Koncesionar.

Obzirom da su koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine u nadležnosti Federacije ali i kantona ovisno o predmetu koncesije, moramo naglasiti da Komisija za koncesije Federacije BiH svoje nadležnosti crpi iz Zakona o koncesijama (Službene novine Federacije BiH, br. 40/02 i 61/06), odnosno članu 6. pomenutog zakona, a da svaki kanton ima svoj zakon o koncesijama, koji bi trebao biti usklađen sa zakonom na nivou Federacije BiH. Uvidom u priloženu dokumentaciju, uočili smo da je postupak dodjele predmetne koncesije ušao u fazu realizacije, vjerovatno prema pravilima Zakona o koncesijama Unsko-sanskog kantona.

Komisija za koncesije Federacije BiH ovaj odgovor temelji na odredbama člana 4. Zakona o koncesijama na nivou Federacije BiH, koji je utvrdio da se pod pojmom koncesionar podrazumjeva pravno lice koje je osnovano u skladu sa posebnim zakonima (lex specialis) Federacije BiH (npr. Zakon o javnim preduzećima, Zakon o privrednim društvima i sl.), a koje je u vlasništvu domaćeg i/ili stranog pravnog lica. U tom smislu kao pravno lice javlja se svaka institucija koja je registrirana kod nadležnog registarskog suda u Federaciji BiH, koja ima svoja prava i obaveze i koja svoju djelatnost obavlja prema pozitivnim propisima u Federaciji BiH. Upisom pravnih subjekata (lica) u sudski registar kod nadležnog suda stiče se svojstvo pravnog subjekta i time stiče pravna sposobnost u poslovanju. Kao primjer mogu se navesti javna preduzeća, privredna društva osnovana ili organizirana kao dionička društva, društva sa ograničenom odgovornošću, komanditna društva i sl., a koja samostalno obavljaju privrednu djelatnost radi sticanja dobiti. Kao vlasnici pravnih lica mogu se javiti domaća i strana pravna lica. To znači da domaće i strane firme (preduzeća, pravna lica, subjekti) mogu osnivati i registrirati privredna društva na teritoriji Federacije BiH sa

svojim osnovnim kapitalom ili da učestvuju u osnivanju društva sa svojim udijelima (ulozima u novcu, stvarima i pravima).

Organizacije (institucije) kao pravna lica mogu imati svoju imovinu, tj. mogu biti vlasnici, mogu sklapati pravne poslove i na osnovu njih biti pravno obavezni i pravno ovlašteni. Također mogu činiti delikte i za njih odgovarati, odnosno biti kažnjeni. Ta vrsta pravnih subjekata zovu se pravna lica. Za nastanak pravnog lica mora se ostvariti više uslova, odnosno elemenata a to su: članstvo, cilj koj je pravno dopušten, materijalna sredstva, organi i statutarna pravila. Sve to je potrebno da se odredi na jednoj osnivačkoj skupštini i potrebno je da se potvrdi od strane države upisom u registar pravnih lica. S druge strane, pravno lice prestaje postojati ispisom iz registra, propašću imovine i na druge načine.

Da bi se izbjegle izražene nedoumice u pogledu podjele pravnih lica neophodno je napomenuti glavnu podjelu na javna i privatna pravna lica. U javna pravna lica spadaju država, kantoni, gradovi, općine i ostale teritorijalne jedinice; javne ustanove (bolnice, muzeji, fakulteti) i javna preduzeća (vodovod, elektroprivreda, željeznice...). U privatna pravna lica spadaju privredna društva, privatna preduzeća, društvena udruženja kulturnih, naučnih, humanitarnih, sportskih i drugih djelatnosti.

Za potpuno razumijevanje pojma Koncesionar, moramo sagledati i značenje pojma Koncesija. Koncesija predstavlja pravo obavljanja privrednih djelatnosti korištenjem prirodnih bogatstava, dobara u općoj upotrebi o obavljanja djelatnosti od općeg interesa određenih Zakonom o koncesijama.

Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 49/06 i 51/09) utvrđene su nadležnosti jedinica lokalne samouprave, a shodno tome, jedinice lokalne samouprave osnivaju preduzeća ili ustanove za obavljanje poslova od interesa za jedinicu lokalne samouprave.

Shodno svemu navedenom, mišljenja smo da bi bilo ispravno da Grad Bihać formira javno preduzeće ili ustanovu kao posebno pravno lice koji bi se pojavilo kao Koncesionar u konkretnom slučaju.

Tako osnovano pravno lice bi onda moglo biti koncesionar u postupcima dodjele koncesija pred nadležnih organima (državnim, federalnim ili kantonalnim), pazeći na nadležnost pri odlučivanju o dodjeli koncesije, koja je utvrđena zakonima o koncesijama u BiH.

5.4. Upit Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila akt Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, kojim su proslijedili dopis Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije za očitovanje u postupku dodjele koncesije. Naime, Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Hercegbosanske županije se obratilo privredno društvo „ObrEEn“ d.o.o. Livno sa zahtjevom za izdavanje dozvole za akvakulturu odnosno za dobivanje koncesije za korištenje voda za uzgoj riba ili drugih vodenih organizama u privredne svrhe na Buškom jezeru (Buško blato). Njihovo pitanje se odnosi na to koje tijelo državne uprave je u konkretnom slučaju nadležno za izdavanje koncesije za korištenje vode u svrhu

uzgoja riba u kavezima na Buškom jezeru, cijeneći da je shodno članu 5. B) tačka 6. i članu 21. Zakona o vodama Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 70/06), Buško jezero razvrstano u I. kategoriju koje su u nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine.

Shodno odredbi člana 6. stav (1), tačka 2) Zakona o koncesijama Federacije BiH (Službene novine Federacije BiH, br. 40/02 i 61/06), Vlada Federacije odlučuje o dodjeli koncesije za „korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru ili od interesa za dva ili više kantona“. Stavom (2) ovog člana propisano je da dodjela koncesije za predmete koji nisu sadržani u Zakonu o koncesijama Bosne i Hercegovine i ovim zakonom uredit će se kantonalnim zakonom. Zakonom o koncesijama u Hercegbosanskoj županiji (Narodne novine Hercegbosanske županije, br: 14/03 i 8/08) je u članu 7. stav (1), tačka 2) propisano da je predmet koncesije po ovom zakonu korištenje vodotoka i drugih voda na prostoru Županije, dok je pod tačkom 18) utvrđeno da su predmet koncesije i drugi resursi, sadržaji i usluge koji spadaju u nadležnost Županije, a koji nisu određeni ovim zakonom. Dakle, nije precizno određena djelatnost uzgoj riba ili drugih vodenih organizama kao predmet koncesije, kao što su to uradili neki drugi kantoni, npr: Zakon o koncesijama Hercegovačko-neretvanskog kantona (Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, br. 1/13, 7/16, 6/18, 9/19. 1/21).

U konkretnom slučaju, nije određeno ni Zakonom o koncesijama FBiH ni Zakonom o koncesijama Hercegbosanske županije čija nadležnost bi bila u postupku dodjele koncesija za korištenje vode u svrhu uzgoja riba u kavezima na Buškom jezeru, a što je ostavljeno da se uredi kantonalnim propisima o koncesijama. Cijeneći stav (2) člana 6. Zakona o koncesijama Federacije BiH, ovo pitanje je trebalo riješiti kantonalnim propisom, odnosno Zakonom o koncesijama Hercegbosanske županije.

Opreza radi, mišljenja smo da bi se prije konačnog očitovanja o pitanjima nadležnosti trebali izjasniti iz nadležne mjerodavne agencije za vode u Federaciji BiH o nadležnostima za upravljanje i načinu korištenja voda I. kategorije, obzirom da se radi o vještačkoj akumulaciji Buško blato koja je shodno odredbi člana 5. Zakona o vodama (Službene novine Federacije BiH, br. 70/06) razvrstana u vode I. kategorije, a vode I. kategorije su dalje istim zakonom dati na upravljanje Federaciji Bosne i Hercegovine, odnosno mjerodavnoj agenciji za vode.

5.5. Upit društva Prevent Holding d.o.o.

Komisija za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine je zaprimila Zahtjev kojim Prevent Holding d.o.o. traži informaciju o statusu koncesija za društvo Prevent Cables d.o.o.

Obzirom da su koncesije u Federaciji Bosne i Hercegovine u nadležnosti Federacije BiH ali i kantona ovisno o predmetu koncesije, moramo naglasiti da Komisija za koncesije Federacije BiH svoje nadležnosti crpi iz Zakona o koncesijama (Službene novine Federacije BiH, br. 40/02 i 61/06), odnosno člana 6. pomenutog zakona, a da svaki kanton ima svoj zakon o koncesijama.

S tim u vezi, obavijestili smo ih da društvo Prevent Cables d.o.o. nije evidentirano kao koncesionar za koncesije koje su u nadležnosti Vlade Federacije BiH i Komisije za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine.

Za eventualne koncesije društva Prevent Cables d.o.o. kod nadležnih kantonalnih Komisija za koncesije nemamo informacija i ne možemo se očitovati na isto.

6. SARADNJA SA RESORNIM MINISTARSTVIMA I DRUGIM TIJELIMA

U izvještajnom periodu Komisija je kroz realizaciju obaveza ostvarila neposrednu saradnju sa nadležnim ministarstvima Federacije BiH. U tom cilju održavani su stručni, radni i operativni sastanci u Ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Ministarstvu prometa i komunikacije, JP Međunarodni aerodrom Sarajevo, JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo.

U svim prilikama, Komisija je kontinuirano ukazivala da se jako mnogo prirodnih bogatstava i dobara od općeg interesa, koristi za obavljanje usluge od općeg interesa, od strane privrednih društava bez ugovora o koncesijama, na osnovu jednostranih akata općinskih, kantonalnih i federalnih organa vlasti, a u slučajevima javnih preduzeća i bez tih akata.

Također je, koristeći navedena ovlaštenja, Komisija sa određenim sugestijama upućivala na nadležnost rješavanje zahtjeva privrednih društava, predstavnika kantonalnih i općinskih vlasti na nadležnost u kojima su iznijeti mnogi problemi u vezi korištenja prirodnih bogatstava i dobara u općoj upotrebi, od potrebe njihovog koncesioniranja do ne izvršavanja koncesionih ugovora od strane koncesionara.

Komisija je učestvovala u radu sjednica Vlade Federacije BiH kada je Vlada raspravljala o pitanjima u vezi koncesija, a spremna je učestvovati i u radu odbora i komisija vlade i oba doma Parlamenta Federacije BiH, kada će se razmatrali određeni dokumenti koje je pripremila Komisija ili Vlada Federacije BiH, a u vezi sa pitanjima o koncesijama.

U organizaciji Komisije za koncesije BiH, u dane 21-23.12.2023. godine održan je zajednički sastanak predstavnika Komisija za koncesije BiH i FBiH. Predstavnici Komisije za koncesije RS se nisu odazvali sastanku. Tema dvodnevnog sastanka su bile aktivnosti komisija za koncesije na koncesionim projektima, iskustva, izazovi, ograničenja, kao i praćenje i nadzor rada koncesionara, procedure, izvještavanje i poduzimanje mjera. Prisutni na sastanku su mišljenja da se ovakav način rada kroz zajedničke sastanke treba nastaviti i u budućnosti s ciljem razmjene iskustava, prakse, kao i harmonizacije zakonske regulative.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2023. GODINU

U skladu sa članom 15. Zakona o koncesijama Federacije Bosne i Hercegovine, sredstva za rad Komisije osiguravaju se u Budžetu Federacije.

Odobreni Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu objavljen je u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 6/23, a iznos odobren Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine iznosio je 382.876 KM.

Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine, koji je objavljen u „Službenim novinama Federacije BiH“ broj 85/23 izvršen je rebalans budžeta, te je Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine odobreno ukupno 375.005 KM, odnosno sredstva u Budžetu Federacije BiH za Komisiju za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine smanjena su za 7.871 KM.

Radi nedostatka sredstava na pojedinim pozicijama Komisija za koncesije FBiH je tokom 2023. godine u skladu sa članom 17. Zakona o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj: 6/23) tražila preraspodjela sredstva unutar odobrenog budžeta, koja je i odobrena od strane Federalnog ministarstva finansija.

Vlada Federacije BiH je izvršila i eksternu preraspodjelu između budžetskih korisnika, te su Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine odobrena dodatna sredstva za isplatu jednokratne pomoći uposlenicima u iznosu od 5.800 KM.

U konačnici, odobreni budžet Komisiji za koncesije Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu iznosio je 380.805 KM, od čega se operativno u 2023. godini raspolagalo sa 380.805 KM i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposlenih	313.753,00 KM
- 612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	26.262,00 KM
- 613000 Izdaci za materijal i usluge	27.790,00 KM
- 821300 Nabavka opreme	3.000,00 KM

Sredstva po projektu 1000280 – *Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju*

- 613000 Izdaci za materijal i usluge	3.000,00 KM
- 614800 Drugi tekući rashodi	7.000,00 KM

Ostvareni rashodi po Godišnjem finansijskom izvještaju (završnom računu) za 2023. godine su iznosili **377.513,73 KM** ili 99 % od odobrenih sredstava za ovu godinu i to:

- 611000 Plaće i naknade troškova zaposl. planiranih sredstava	299.595,00 KM ili 99 %
- 612000 Doprinosi poslodavca i ost.doprin. planiranih sredstava	26.177,33 KM ili 99 %
- 613000 Izdaci za materijal i usluge planiranih sredstava	25.642,81 KM ili 92 %
- 821300 Nabavka opreme planiranih sredstava	2.944,61 KM ili 98 %

Sredstva po prijektu 1000280 – *Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju:*

- 61300 Izdaci za materijal i usluge planiranih sredstava	2.796,64 KM ili 93 %
- 614800 Drugi tekući rashodi planiranih sredstava	6.552,80 KM ili 94 %

Analizirajući pojedinačno ostvarene rashode po Ekonomskim kodovima utvrđeno je slijedeće:

- Izvršenje Budžeta za 2023. godinu kretalo se u okviru odobrenih sredstava tako da nije bilo prekoračenja u potrošnji sredstava ni po kom osnovu,
- Smatramo da smo racionalno raspolagali odobrenim budžetskim sredstvima
- Napominjemo da u Komisiju za koncesije FBiH još uvijek nisu izabrani svi članovi (trenutno nedostaje 5 članova Komisije), tako da je trenutni broj uposlenih 7, dok je planirano ukupno 12 uposlenika.

Tabela 1.

GODIŠNJI ISKAZ O IZVRŠENJU BUDŽETA
 Period izvještavanja od 01.01.2023.-31.12.2023. godine

Rb.	Broj konta	Pozicija	Planirano	Ostvareno	Index
RASHODI I IZDACI PO EKONOMSKIM KATEGORIJAMA			380.805	377.514	99
A	610000 - TEKUĆI RASHODI		367.805	365.220	99
1.	611000	Plaće i naknade	313.753	313.400	100
1.1.	611100	Bruto plaće i naknade	249.403	249.308	100
1.2.	611200	Naknade troškova zaposlenih	64.350	64.092	100
2.	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	26.262	26.177	100
3.	613000	Izdaci za materijal i usluge	27.790	25.643	92
3.1.	613100	Putni troškovi	1.800	1.692	94
3.2.	613200	Izdaci za energiju	3.400	2.735	80
3.3.	613300	Komunalne usluge	6.440	6.155	96
3.4.	613400	Nabavka materijala	2.500	2.258	90
3.5.	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	3.200	2.799	87
3.6.	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0
3.7.	613700	Izdaci za tekuće održavanje	3.200	3.044	95
3.8.	613800	Izdaci za osiguranje i platni promet	2.000	1.881	94
3.9.	613900	Ugovorene usluge	5.250	5.080	97
B	821000 - KAPITALNI IZDACI		3.000	2.945	98
1.	821300	Nabavka opreme	3.000	2.945	98
C	1000280 - IZDACI ZA IZVRŠENJE SUDSKIH PRESUDA		10.000	9.349	93
1.	613900	Ugovorene usluge	3.000	2.797	93
2.	613400	Drugi tekući izdaci	7.000	6.553	94

Tabela 2

RAČUN PRIHODA I RASHODA
Period izvještavanja od 01.01.2023. -31.12.2023. godine

Rb	Broj konta	Pozicija	Ostvareno u obrač. periodu tekuće godine	Ostvareno u obrač. periodu prethodne godine	Index
		RASHODI	374.569	345.935	108,28
A	610000	Tekući rashodi (1+2+3+4)	374.569	345.935	108,28
1.	611000	Plaće i naknade	313.400	299.595	104,61
1.1.	611100	Bruto plaće i naknade	249.308	228.998	108,87
1.2.	611200	Naknade troškova zaposlenih	64.092	70.597	90,79
2.	612000	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	26.177	24.045	108,87
3.	613000	Izdaci za materijal i usluge	28.439	22.295	127,56
3.1.	613100	Putni troškovi	1.692	891	189,90
3.2.	613200	Izdaci za energiju	2.735	2.869	95,33
3.3.	613300	Komunalne usluge	6.155	6.088	101,10
3.4.	613400	Nabavka materijala	2.258	2.091	107,99
3.5.	613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	2.799	3.053	91,68
3.6.	613600	Unajmljivanje imovine i opreme	0	0	0,00
3.7.	613700	Izdaci za tekuće održavanje	3.044	2.281	133,45
3.8.	613800	Izdaci za osiguranje i platni promet	1.880	1.386	135,64
3.9.	613900	Ugovorene usluge	7.876	3.636	216,61
4.	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	6.553	0	0,00
4.1.	614800	Drugi tekući rashodi	6.553	0	0,00

Tabela 3.

POSEBNI PODACI O PLAĆAMA I BROJU ZAPOSLENIH
Period izvještavanja od 01.01.2023.-31.12.2023. godine

R.b.	OPIS	Iznos u obrač. periodu tekuće godine	Iznos u obrač. periodu prethodne godine
1	UKUPNO (2+9+14)	275.485	253.043
2	Bruto plaće i naknade plaća (3+4+5)	249.308	228.998
3	Neto plaće i naknade plaća	160.421	145.897
4	Akontacija poreza na dohodak	11.602	12.111
5	Doprinosi na teret zaposlenih (6+7+8)	77.285	70.990
6	Za penzijsko i invalidsko osiguranje	42.382	38.930
7	Za zdravstveno osiguranje	31.163	28.625
8	Za zapošljavanje	3.740	3.435
9	Doprinosi poslodavca (10+11+12+13)	26.177	24.045
10	Za penzijsko i invalidsko osiguranje	14.958	13.740
11	Za zdravstveno osiguranje	9.972	9.160
12	Za zapošljavanje	1.247	1.145
13	Za beneficirani radni staž	0	0
14	Ostali doprinosi (na teret penzija i ostali doprinosi)	0	0
15	Prosječan broj zaposlenih na osnovu radnih sati	7	7

Tabela 4.

BILANS STANJA na dan 31.12.2023. godine

R.b.	Broj konta	POZICIJA	Iznos u obrač. periodu tekuće godine	Iznos u obrač. periodu prethodne godine	Index
1		I AKTIVA			
2	100000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	46.891	41.878	111,97
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	170	62	274,19
4	130000	Kratkoročna potraživanja	0	0	
5	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa dr.	32.369	27.464	117,86
6	190000	Kratkoročna razgraničenja	14.352	14.352	100,00
7	0	B. Stalna sredstva	23.216	23.075	100,61
8	11000	Stalna sredstva	92.095	130.692	70,47
9	11900	Ispravka vrijednosti	68.879	107.617	64,00
10	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	23.216	23.075	100,61
11		UKUPNA AKTIVA	70.107	64.953	107,93
12		II PASIVA			
13	300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	46.891	41.878	111,97
14	310000	Kratkoročne tekuće obaveze	17.851	16.166	110,42
15	340000	Obaveze prema djelatnicima	28.979	25.651	112,97
16	390000	Kratkoročna razgraničenja	61	61	100,00
17	500000	C. Izvori sredstava	23.216	23.075	100,61
18	510000	Izvori sredstava	23.216	23.075	100,61
19	590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	
20		UKUPNA PASIVA	70.107	64.953	107,93

8. ZAVRŠNE KONSTATACIJE, RAZMATRANJA I ZAKLJUČCI

Na osnovu naprijed navedenog, u Izvještaju o radu za 2023. godinu, slijede zaključci i konstatacije:

1. Komisija za koncesije Federacije BiH je obavljala svoje funkcije u okviru obaveza i ovlaštenja iz Zakona o koncesijama, kao i iz podzakonskih propisa iz oblasti koncesija, koji regulišu dodjelu i postupak provođenje koncesija.

2. Komisija je izvršila funkcije koje su u njenoj isključivoj nadležnosti, a to su: praćenje cjelokupnog rada koncesionara koji imaju Ugovore o koncesijama, odlučivanje o podnesenim zahtjevima u skladu sa Zakonom o koncesijama, saradnja sa drugim tijelima osnovanim po zakonima Federacije, praćenje i izvršenja Dokumenta o politici dodjele koncesija, obavještavanje Vlade Federacije BiH i njenih ministarstava o pitanjima iz oblasti koncesija.

3. Komisija je redovno izvještavala resorna ministarstva, koja su opredjeljena od strane Vlade Federacije BiH kao koncesori za pojedine dodjeljene koncesije o cjelokupnom radu koncesionara.

4. a) Komisija za koncesije poziva resorna ministarstva da sačine registar dobara iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na osnovu ovih podataka, Komisija će sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

b) Obzirom da ni u 2023. godini, kao ni u cjelokupnom periodu postojanja važećeg Zakona o koncesijama ni jedno ministarstvo nije ispunilo svoju zakonsku obavezu da obezbjedi Studiju ekonomske opravdanosti, niti da pokrene postupak dodjele koncesija, niti da objavi ni jedan tender, niti Javni poziv, potrebno je da se ova obaveza prenese na određeno stalno tijelo čija bi to bila stalna radna obaveza.

5. Komisija za koncesije Federacije BiH svake godine upozorava na potrebu izmjena i dopuna postojećeg ili donošenje novog Zakona o koncesijama, te i ovom prilikom naglašava se hitnost ove aktivnosti.

Da bi se aktivirao sistem dodjele Koncesija od strane federalnih ministarstava hitno donijeti novi Zakon o koncesijama ili Izmjene i dopune sadašnjeg zakona. U tom cilju, a zbog složenosti i multidisciplinarnosti koncesione materije neophodno je da NACRT Zakona o koncesijama pripremi interresorna radna grupa (IRRG) formirana od strane Vlade Federacije BiH, a ne jedno ministarstvo, zatim:

a) da IRRG izuči Direktivu EU o koncesijama i o javno –privatnom partnerstvu iz 2014. godine (Direktiva 2014/23/EU) i u Zakon ugradi rješenja iz te Direktive,

b) u Nacrtu Zakona o koncesijama definisati da Parlament Federacije BiH ima aktivnu ulogu u oblasti koncesija donoseći koncesionu strategiju i vršeci kontrolu i nadzor u razvoju koncesione politike,

c) da se želi usaglašen zakon sa Zakonom o koncesijama BiH, te sa Zakonom o koncesijama RS, obzirom na jedinstven tržišni prostor BiH,

d) definisati Komisiju za koncesije kao stalno tijelo Federacije BiH za oblasti

koncesija i javno – privatno partnerstvo sastavljenu od tri (3) stalna člana (dosadašnje rješenje od sedam stalnih članova komisije, sa pridodatim promjenljivim članovima je neracionalno, neefikasno i čini preglomazno tijelo, za čime nema potrebe). Efikasnije i racionalnije je rješenje po uzoru na Regulatornu komisiju za energiju (FERK), koja uspješno obavlja daleko veći obim poslova.

e) u novom Nacrtu zakona definisati da Komisija za koncesije Federacije BiH ima u trajnoj obavezi „praćenje cjelokupnog rada koncesionara, od potpisa Ugovora o koncesiji pa sve dok traje koncesioni projekat“. Kroz izmjene i dopune Zakona o koncesijama, omogućiti Komisiji za koncesije da može pokretati inicijativu za dodjelu potencijalnih koncesija koje bi se dodjeljivale putem tendera i pripremu prema Vladi Federacije BiH.

6. Hitno izmjeniti član 9. Zakona o koncesijama u kome bi se broj sedam zamjenio brojem tri, a nakon toga izvršiti prijem novih članova u Komisiju na osnovu novog zakonskog broja članova Komisije.

7. Pored ovoga i prije donošenja Izmjena i dopuna Zakona o koncesijama hitno izvršiti prijem predsjednika Komisije, jer je dosadašnji predsjednik, otišao u penziju i od tada Komisija radi i djeluje bez predsjednika.

8. Realizacija i obavljanje određenih djelatnosti od općeg interesa koje su predmet koncesija po članu 6. Zakona o koncesijama odvija se mimo ovog zakona i pored stalnih upozorenja od strane Komisije (npr. "igre na sreću"), za koje zemlje u okruženju ubiru velika finansijska sredstva. Zbog toga se ponovo predlaže zaključak da resorna ministarstva sačine registar dobara iz svoje nadležnosti, a koja mogu biti predmetom koncesija, te ih dostave Komisiji radi daljeg praćenja cjelokupnog procesa. Na osnovu ovih podataka, Komisija bi mogla sačiniti cjelokupan Dokument o politici dodjele koncesija.

9. Paralelno sa razmatranjem i donošenjem Zakona o koncesijama obavezno bi trebalo donijeti i Zakon o javno – privatnom partnerstvu zbog potpune podudarnosti i srodnosti, jer su jedan sa drugim nerskidivo vezano (najbolje bi bilo ovu problematiku riješiti jednim zakonom, kao što je u nekim državama već i urađeno).

S tim u vezi, Komisija predlaže sljedeće:

1. Da Vlada Federacije BiH prihvati Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije BiH za 2023. godinu.
2. Izvještaj o radu Komisije za koncesije Federacije BiH uputiti u Parlament Federacije BiH radi razmatranja i usvajanja.

Broj: 01-02-04-48/24
Sarajevo, 29.05.2024. godine

Zamjenik predsjednika Komisije

Milija Ćorić